

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

Број К-По₂-47/2010
Дана: 23.09.2011. године
Београд
Улица Устаничка број 29

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ - Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судије Раствка Поповића - председника већа и судија Винке Бераха Никићевић и Снежане Николић Гаротић - чланова већа, са записничарем Славицом Јевтић, у кривичном поступку против **окривљеног** [REDACTED]
[REDACTED], због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, по оптужници Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије Ктз. бр. 5/10 од 12.08.2010. године, изменењеној на главном претресу дана 19.09.2011. године, након одржаног усменог, јавног и главног претреса дана 19.09.2011. године у присуству заменика тужиоца за ратне злочине Душана Кнежевића, окривљеног [REDACTED] и његовог браниоца адвоката Ђорђа Дозета, донео је дана 20.09.2011. године, а дана 23.09.2011. године јавно објавио

ПРЕСУДУ

Окривљени [REDACTED]

КРИВ ЈЕ

Што је:

Дана 31.10.1991. године у преподневним часовима, у селу Раствоац, општина Грубишно Поље, у Републици Хрватској, тада у саставу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадник хрватских оружаних формација – 57. самосталног батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба, који се тада одвијао на том делу Републике Хрватске између хрватских оружаних формација у које су спадале јединице Министарства унутрашњих послова (МУП) Хрватске, Збора народне гарде (ЗНГ) и Народне заштите (НЗ) с једне стране и припадника Територијалне одбране (ТО) Грубишног Поља у којој су већином била лица српске националности са друге стране, те истовремено у контексту оружаног сукоба на ширем подручју Републике Хрватске, а који није имао карактер међународног сукоба, између хрватских оружаних формација и јединица Југословенске Народне Армије (ЈНА), противно члану 3 став 1 тачка 1а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године („Службени лист ФНРЈ“ број 24/50) и члана 4 став 1 и став 2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), („Службени лист СФРЈ“, Међународни уговори број 16/78),

извршио убиство цивилног лица Петра Слијепчевића, који није учествовао у непријатељствима, у односу на кога се мора поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на верској или етничкој припадности, на тај начин што је приликом акције „чишћења“ села Раствоац, које су спроводиле хрватске оружане формације, униформисан и наоружан ушао у кућу породице Слијепчевић, где је у присуству његове супруге Ане Слијепчевић, лишио живота Петра Слијепчевића, лице српске националности, испаливши му у тело више хитаца из ватреног оружја,

- чиме је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ.

Па га суд применом напред наведеног законског прописа, а уз даљу примену одредаба чланова 5, 33, 38, 41 и 50 КЗ СРЈ

ОСУЂУЈЕ

на казну затвора у трајању од **12 (дванаест) година** у коју казну му се урачујава време проведено у притвору од 18.04.2010. године па надаље.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ окривљени да на име трошкова кривичног поступка плати износ од 7.000,00 динара на име трошкова за сведоке, 30.637,61 динар на

име трошкова вештачења и 20.000,00 динара на име паушала суду, а све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудне наплате.

Оштећена Ана Слијепчевић се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парницу.

О б р а з л о ж е њ е

Оптужницом Тужилаштва за ратне злочине Републике Србије Ктрз. бр. 5/10 од 12.08.2010. године, која је изменењена на главном претресу дана 19.09.2011. године, окривљеном [REDACTED] стављено је на терет извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ. У завршиј речи заменик тужиоца за ратне злочине је навео да је током поступка несумњиво доказано да је окривљени извршио кривично дело које му је стављено на терет, па је предложио да га суд огласи кривим и казни по закону, ценећи све олакшавајуће и отежавајуће околности.

На записнику о саслушању осумњиченог дана 18.04.2010. године у просторијама МУП РС Дирекције полиције Управе криминалистичке полиције Службе за откривање ратних злочина, окривљени је дајући личне податке навео да је осуђиван због употребе оружја према полицији, те да је казну издржао. Није желео да изнесе одбрану без присуства представника амбасаде Хрватске.

На записнику пред истражним судијом од 20.04.2010. године окривљени [REDACTED] је изјавио да се „брани ћутањем”.

Износећи своју одбрану на главном претресу од 07.10.2010. године није признао извршење кривичног дела које му је стављено на терет. Био је осуђиван, али није желео да се компромитује и каже због чега. Користио је презиме очуха Вујновић до 1975. године, а потом га је променио у мајчино девојачко презиме, с тим што му се и отац презивао [REDACTED], али нису били у сродству. Од августа 1991. године постао је припадник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде - резервни састав, Војна пошта 2217, где је био до децембра те године. У састав 57. самосталног батаљона ЗНГ-а улазиле су и јединице Територијалне одбране и Народне заштите и два одељења Војне полиције, где се и он налазио. Његов надређени у војној полицији је био Дебић из Грубишног Поља. Заповеденик 57. самосталног батаљона је био Златко Мађерух, а 57. батаљон је постојао један период, а онда је промењен назив јединице у 77. батаљон ЗНГ-а, не зна ког датума, али је то било после инкриминисаног догађаја.

У јесен 1991. године његова јединица није имала никаквих сукоба са Територијалном одбраном Грубишно Поље, јер је Територијална одбрана Грубишно Поље била у резервном саставу 57. батаљона Збора народне гарде. У периоду од августа до октобра те године су биле оружане акције. Никад није учествовао у оружаном сукобу са Југословенском народном армијом, нити је учествовао у непријатељствима према цивилима нити их је убијао. Познато му је да је његова јединица, 57. самостални батаљон, учествовала у војној акцији ослобађања – „померања црте бојишнице”, из разлога што су српске паравојне формације улазиле у њихову територију. Грубишно Поље је било често гранатирано и Срби су вршили злочине, као што су то учинили 20.09.1991.

године у Ивановом Селу где је зверски убијено 12 особа. Учествовао је у сукобима против паравојних српских формација које су вршиле злочине у Ивановом Селу, Великој Ператовици и шуми Лончарица у која три наврата је убијено око 36 цивила у периоду до 31.10.1991. године. У тим паравојним формацијама су претежно били домаћи Срби. У време када је извршено кривично дело (операција „Откос 10“), био је припадник војне полиције. Војна полиција уопште није учествовала у акцијама. Данас 31.10, у време кад је трајала та операција, није улазио у село Раствоац, већ се налазио на пункту војне полиције на излазу из Ивановог Села. То је била раскрсница путева Иваново Село–Раствоац–Муније–Турчевић Поље и Иваново Село–Маслењача–Бастаји–Дарувар, а где су имали пункт војне полиције и обезбеђивали су га. Спречавали су пљачке, контролисали су цивиле који су долазили, јер је трајала војна акција, нису дозвољавали да неко преко пункта пређе у наведено подручје. Није учествовао у „чишћењу“ села Раствоац и не зна шта подразумева тај термин. Није улазио у кућу Слијепчевића у Раствоцу нити зна где се кућа налази. Нема сазнања како је, где и када покојни Петар Слијепчевић изгубио живот. Не познаје ниједног члана породице Слијепчевић. Није ишао у школу са ћерком Петром и Ане Слијепчевић, јер је њему 60 година, а њиховој ћерки 51, тако да је он завршио основну школу у Грубишном Пољу када је она кренула у први разред. Нико га није питao за капу.

Иваново Село је било са хрватске стране, а прво село са српске стране је било Раствоац. Грубишно Поље је удаљено од Ивановог Села 10-12 km, од Дарувара 21 километар, од Бијеловара 42 километра. Од центра Грубишног Поља је на 2 километра био пункт Велика Ператовица, Мала Дапчевица, Лончарица. То су све држале српске паравојне формације.

Раствоац је удаљен од Ператовице око 20 km, то је „пут спаса“ од Ператовице–Дапчевица, Лончаревица и избије се на крај Раствоца пре Муније, а туда се 30–ог евакуисала српско цивилно становништво. То није асфалтни пут. Ако се иде асфалтним путем од Велике Ператовице, преко Ивановог Села до Раствоца има око 27, 28 km. Цивилно становништво се повлачило од села Раствоца, од пункта где су у школи имали паравојне формације, а онда се ишло за Турчевић Поље, Басајски Брђани, Бастаји и могли су да избију на Каменицу, Пожегу, Вучје.

За време обављања службе на пункту у Ивановом Селу имао је бели опасач са футролом за лисице и футролом за пиштолј, те своје лично наоружање, аутоматску пушку „Фаловка аргентинка“, белгијске производње. Његова пушка је црне боје калибра 7,62x57 или 52 mm, магацин се састојао од 20 метака и одговара јој муниција оригинал „308 Винчестер“. Из те пушке може да се пуца рафално и појединачно. Имао је и пиштолј „Шкорпион“. Носио је маскирну униформу зелено-смеђу коју има хрватска војска. Имали су капе на глави и то француску плаву капу – беретку. Није имао поткапу.

Кисела је чешко презиме, а име Јосип му ништа не говори, не зна да ли га познаје. Дарка Чернија познаје и они су држали смену, односно обезбеђивали су село од септембра и са њим је имао физички сукоб. У лошим су односима од 1991. године. Не зна да ли је Дарко Черни учествовао у војно-редарственој акцији „Откос“. Сведок Стојић је био припадник паравојних српских формација, а не припадник Територијалне одбране, јер је Територијална одбрана била под 57. самосталним батаљоном, резервни састав.

Након што је окривљеном предочен исказ сведока Јосипа Киселе, који је дат на записнику код истражног судије, окривљени је изјавио да то не одговара истини.

Након што је окривљеном предочен исказ сведока Дарка Чернија окривљени је изјавио да не одговара истини, те не зна ко је наговорио сведока, сугерисао му да каже наведено.

Бранилац окривљеног је у завршној речи, између осталог, навео да током поступка није изведен ниједан доказ који на довољно сигуран начин повезује окривљеног са смрћу Петра Слијепчевића, па је предложио суду да донесе једину закониту и правно ваљану одлуку, а то је ослобађајућа пресуда.

У својој завршној речи окривљени се сагласио са речима браниоца.

Суд је у доказном поступку проверавајући наводе оптужнице, као и одбрану окривљеног, саслушао сведока оштећеног Желька Слијепчевића, сведоке Јосипа Киселу, Алојза Фијалу, Ивана Франтала, Дарка Чернија, Миленка Стојића, Жарка Вуковића, Златка Мађеруха, Зденка Павића и Ивана Поспишила, те је на сагласан предлог странака прочитao записник о ексхумацији посмртних остатаака Петра Слијепчевића и записник др Јосипа Шкавића од 30.06.2010. године, допис Министарства правосуђа Републике Хрватске од 12.07.2010. године и од 23.02.2011. године, допис истражног судије Жупанијског суда у Бјеловару Анке Турек Новак од 06.07.2010. године, извештај Полицијске управе Бјеловарско-билогорске од 16.06.2010. године, медицинску документацију за оштећену Ану Слијепчевић и службену белешку од 31.05.2011. године, решење о одређивању притвора и последње решење о продужењу притвора, допис истражног судије Одељења за ратне злочине од 10.11.2010. године, решење Вишег суда у Београду - Одељење за ратне злочине од 28.12.2010. године Кре-По₂-бр. 7/10 и Кв-По₂-бр. 93/10, решење Апелационог суда у Београду Кр-По₂-бр. 1/11 од 26.01.2011. године, решење Министарства правде Републике Србије од 04.02.2011. године, записнике Жупанијског суда у Осијеку од 05.04. и 30.05.2011. године поводом пружања међународне правне помоћи, допис Министарства одбране Републике Србије - ВБА од 12.07.2011. године са дневним извештајем Генералштаба оружаних снага СФРЈ - Прва управа ОЦ од 03.11.1991. године, извршио увид у скенирани оригинални картон особне исказнице из полицијске станице Грубишно Поље за покојног Петра Слијепчевића, у фотодокументацију са ексхумације од 30.06.2010. године са описом фотографија, као и у фотографије гробног места Петра Слијепчевића, у три фотографије окривљеног означене бројевима 1, 2 и 3, те је извршио увид у извештај из казнене евиденције за окривљеног. Суд је на основу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП прочитao исказе оштећене Ане Слијепчевић дате на записницима пред истражним судијом Жупанијског суда у Бјеловару дана 29.04.2010. године и 21.07.2011. године, па је након оцене сваког доказа појединачно и у њиховој међусобној вези, а у вези са одбраном окривљеног, утврдио чињенице релевантне за пресуђење у овој кривично-правној ствари.

Из исказа сведока – оштећене Ане Слијепчевић сачињеном у Жупанијском суду у Бјеловару дана 29.04.2010. године произилази да је **оштећена Ана Слијепчевић** живела са супругом, покојним Петром

Слијепчевићем у њиховој кући у Раствовцу. Њен супруг је био пољопривредник. Критичном приликом њен син Жељко је био код ујака у Турчевић Польју.

Дана 31.10.1991. године су она и Петар били сами код куће. Око 09,30 часова или нешто касније налазили су се у кухињи, када је у њихову кућу, у кухињу, ушла особа која је имала на себи војничку сиву одору, а у рукама пушку. Само што је улетео у кућу повикао је „има ли ту четника”. Они су му одговорили да нема четника и да код њих никад нико није долазио. Међутим, та особа је зграбила за прса покојног Петра, бацала га на кауч и у њега испалила рафално више метака. Њен супруг је био погођен испод ребара. Након тога, та особа је изашала из куће у двориште, па је пуцала из те пушке према њиховој кући и то према кухињи. Петар је успео да се подигне са кауча, дошао је из кухиње у предсобље, па до самих улазних врата, наслонио се на зид и рекао је тој особи, која је још увек била у дворишту, да га „сада доврши”. Она је изашла у двориште и рекла му је „убили сте ми човјека”, па је та особа, која је пуцала у њеног супруга, уперила пушку према њој, али није пуцала, а након тога је изашао из дворишта. Покојни Петар је убрзо пао. Она га је одвукла до кухиње, положила на кауч, а он је убрзо преминуо. У предсобљу куће је особи, која је пуцала у њеног супруга, испала капа, коју је она оставила на мосту испред куће уз пут, јер се бојала да се не врати по капу.

Касније је чула од Јосипа Киселе, који је учествовао у „чишћењу” села Раствовац са хрватском војском, да је њеног супруга убио ██████████, овде окривљени, који има још једно презиме, као и да је он пронашао капу коју је вратио окривљеном, јер је знао да је његова. А од Јосипа је чула и то да је окривљени био веома љут када му је вратио капу, рекавши му да добро зна где му је испала и остала капа, те је рекао Јосипу да ће га убити.

Окривљеног ██████████ је први пут видела тог 31.10.1991. године, а након два месеца га је видела још једном код комшије, а с обзиром на протек времена не би могла данас да га препозна.

Покојни Петар Слијепчевић је био прво покопан у дворишту основну школе у Раствовцу, а потом је марта 1992. године покопан на правосланом гробљу.

Дана 21.07.2011. године испитана је пред истражним судијом Жупанијског суда у Бјеловару, у присуству заменика тужиоца за ратне злочине и браниоца окривљеног, по замолници суда. Навела је да се добро сећа да се критични догађај одиграо 31.10.1991. године. У време критичног догађаја није се чула никаква пуцњава, а после подне се чуло бомбардовање и пуцање.

Она и њен супруг су у преподневним сатима код куће доручковали и спремали се за брање кукуруза. Били су сами, јер се њихов син Жељко налазио код ујака у Турчевић Польју. Одједном је у кућу ушао војник који је био бесан и њему је испала капа. Тог војника је први пут у животу видела. Био је средње висине и телесне грађе, могао је да има 30 година, можда коју годину више. Био је без браде и бркова. Не сећа се да ли је био ћелав или је имао косу. Имао је капу и униформу од истог материјала, сиво-зелене боје. Не сећа се облика капе.

Војник је питao да ли ту има четника, на шта су му она и њен супруг скоро у исти глас одговорили да нема и да им нико није долазио. Војник је одмах након тога зграбио Петра за прса, бацјо га на кауч и у њега испалио 6 метака из пушке коју је носио. Пушка је била дугачка неких 60 до 80 центиметара, није била дугачка цев на пушци и то није била ловачка пушка. Видела је да су три метка погодила њеног супруга испод ребра, колико се сећа с

леве стране. Напоменула је да се Петар ни на који начин није супротстављао том војнику, јер није ни стигао, нити му је рекао „дај нож да кольем усташу”. Наиме, све се дододило брзо. Након што је пуцао тај војник је изашао напоље. Петар се онако рањен некако довукао до врата и рекао је војнику да га „доврши”. Кад је војник излазио напоље пуцао је с врата у унутрашњост куће тако да су остали трагови по зиду, разбијено је стакло, огледало и врата. Чуди се како она није била погођена. Изашла је из куће у двориште и рекла је војнику „убили сте ми човека”, а он је подигао поново пушку, уперио је у њу. Она се вратила у кућу и одвукла је некако супруга до каучка. Сину није рекла да је човек који је убио њеног супруга дошао до њихове куће возилом, јер је тај човек отишао пешке. У близини куће више никога није видела осим тог човека који је убио Петра, ни непосредно након што је изашао из куће, нити касније када је гледала кроз прозор према цести.

Дошла је потом њена суседа Францика, па су хтеле некако да помогну њеном супругу, али он им је рекао да је тешко рањен. Након десетак минута је преминуо.

Кад је убијен Петар Слијепчевић је носио радничке панталоне, неки пуловер, цемпер и гумене чизме. Колико зна није имао на себи сако нити је у цеповима имао документа. Он није сахрањен у истој одећи у којој је убијен, већ је сахрањен у капуту, белој кошуљи и панталонама. Међутим, у цеповима од панталона и капута није имао документа. Сећа се да је новчаник оставила на столу у соби. Касније је видела да су из новчаника извађена документа и све што је било у њему и да је новчаник остао потпуно празан. Не зна ко је то извадио, а кућа је сво време била откључана.

Петар није био војно ангажован, већ је некад био учесник у Другом светском рату и примао је борачку помоћ.

Први пут је чула од Јосипа Киселе да је окривљени [REDACTED] убио њеног супруга. Наиме, он јој је рекао да је пронашао и узео капу, која је војнику испала коју је она оставила на путном мосту. Препознао је капу то јест да је то капа окривљеног [REDACTED], коме ју је и дао. Осим тога чула је од више људи, који су углавном умрли, да се тај [REDACTED] хвалио пред свима да је убио њеног супруга, што није ни скривао. Зна да су се сви бојали окривљеног. Од неких жена у селу је чула да је православац убио православца, а она зна да окривљени [REDACTED] није православац. Након неког времена од критичног догађаја окривљени је дошао преко пута код суседа и видела је да он гледа према њиховој кући. Рекла је ћерки, која је била код ње и која познаје окривљеног, да пита суседу зашто је окривљени долазио. Суседа је рекла да је окривљени тражио јагањце, али их није купио. Она је схватила да је окривљени дошао да „тражи врага”, јер је гледао према њиховој кући. После је изјавила да је окривљеног видела њена ћерка да гледа према њиховој кући што јој је рекла. Објаснила је да га тада она није видела ни препознала, јер је лежала у кревету, већ јој је све испричала ћерка. Није рекла да су њена ћерка и окривљени заједно ишли у школу, јер нису исто годиште.

Истакла је имовинскоправни захтев с тим што се није могла изјаснити о његовом износу и придржила се кривичном гоњењу.

Након што су оштећеној предочени наводи сведока Јосипа Киселе да је он сазнао од ње да је окривљени [REDACTED] убио њеног супруга, оштећена је изјавила да категорички тврди да јој је Јосип Кисела рекао за окривљеног

████████ и још јој је рекао да је окривљени █████ био љут када му је давао капу рекавши му да ће убити и њега. Зна и да су се сви бојали тог █████.

Сведок Жељко Слијепчевић је, на записнику сачињеном у просторијама МУП РС Дирекција полиције Управа криминалистичке полиције Службе за откривање ратних злочина, дана 02.09.2009. године и код истражног судије, изјавио да је живео са породицом у селу Раствовац, те да је 22.10.1991. године отишао из села, јер му је комшија Алојз Фијала рекао да би требало да буде ухапшен. После тога је напустио Хрватску и одселио се у Србију.

Нема непосредних сазнања о самом догађају. О смрти оца сазнао је од тетке, док му је мајка Ана Слијепчевић испричала на који начин је окривљени убио његовог оца, јер је она била присутна. Тога дана окривљени █████ или Вујновић Вељко који је користио мајчино и очево презиме са аутоматом и у маскирној униформи ЗНГ дошао је до куће возилом марке „Ландровер” сиве боје. Ушао је у кућу у којој је затекао Петра како доручкује. После тога, вероватно у расправи у ходнику куће, окривљени је испалио рафал у његовог оца у пределу stomaka, односно слабине, и усмртио га је.

Његов отац је сахрањен у дворишту школе у Раствовцу, јер је неко рекао да је гробље минирано, а потом је ексхумиран и сахрањен на сеоском гробљу.

Тензије на подручју Грубишног Поља су се појачале крајем јуна, почетком јула када је приметио груписање „Зенги”. Први оружани сукоби на том подручју су почели између 10.09. и 13.09.1991. године када је био напад српских снага на Иваново Село. У то време није било јединица ЈНА на њиховом подручју. Српске и хрватске оружане снаге сачињавали су припадници локалног становништва.

Придружио се кривичном гоњењу.

На главном претресу од 15.11.2010. године изјавио је да окривљеног познаје од раније. Окривљени с његовом сестром није ишао у школу, с обзиром на то да је млађа од њега.

По казивању мајке 31.10.1991. године је било „чишћење” села. Тражени су четници. Окривљени је пред њихову кућу дошао „Ландровером”, те је пре 09,00 часова ушао сам у кућу зајапурен, узрујан, упитавши да ли ту има четника, на шта су његови отац и мајка одговорили да нема. Претпоставља да је његов отац доручковао када је окривљени ушао у кућу. Потом је окривљени наводно ухватио његовог оца за груди, гурнуо на кауч и пуцао у њега, а његова мајка је пронашла шест чаура, стим што не зна шта је урадила с њима. Окривљеном је том приликом испала војничка капа. Ту капу је наводно Јосип Кисела дао окривљеном у кафани или у школи у Раствовцу. Мајка му је рекла да је окривљени имао пушку и био је у војничкој униформи СМБ боје. Није му познато да ли је осим те капе још нешто имао на глави. Мајка му је испричала да је са кумом Ђуком трактором одвезла покојног оца да га сахране у Турчевић Пољу, али пошто њих двоје нису могли сами да га сахране вратили су се у Раствовац где им је неки комшија помогао да га сахране у школском дворишту. Нису могли да га сахране на православном гробљу, јер је било минирано. Марта 1992. године је пребачен из школског дворишта на гробље.

Његов отац у критичном периоду није учествовао у оружаним формацијама, нити је био припадник неке оружане формације, имао је 66 година.

Објаснио је да су у њиховом селу са десне и леве стране пута били шанчеви, у којима су биле бетонске цеви ФИ - 600 или 800, над којима је направљен „мостић“ да може да протиче вода. Тај „мост“ се налази испред велике улазне капије. Њихова кућа је била прва кућа с десне стране када се иде из правца Ивановог Села. Кућа Алојза Фијале је тачно преко пута, односно када се иде из правца Ивановог Села с леве стране. Имали су велику и малу капију. С десне стране је била гаража, а кућа која је била у „Г“ с леве стране. Под првом собом је био подрум. Над подрумом лево и десно су собе, право је било купатило. Врата су била спољна на веранди или на предсобљу и право се улазило у кухињу. Била је комора и штала. Горе су биле степенице за таван. Кауч је у кухињи био с десне стране, а трпезаријски сто је био право како је прозор.

Кад је његов отац убијен, био је у Турчевић Пољу, код ујака.

За Србе није био слободан пут од Раствоца према Грубишном Пољу. Постојале су барикаде на почетку Ивановог Села. Били су оборени багреми, па нико од њих није ишао у Грубишно Поље ни у Иваново Село. Раствовац нико није контролисао. У то време није било никаквих ратних дејстава. Први оружани сукоб на том подручју је био напад на село Ператовица у недељу на понедељак 21/22.08. када су снаге из Ператовице дошле до пруге. Он није учествовао у тој акцији. Срби су напали Иваново Село, с тим што мисли да је погрешно изјавио да је напад на Иваново Село био од 07.09. или 10.09. до 13.09. међутим, то је било негде у октобру, али не зна тачан датум.

Истакао ја имовинскоправни захтев и придржио се кривичном гоњењу.

Након што је сведоку предочено да је на записнику код истражног судије од 10.08.2010. године изјавио да је окривљени имао маскирну униформу, док је на главном претресу изјавио да се ради о СМБ униформи, сведок је изјавио да је могуће да је погрешио, јер не верује да је у то време неко имао маскирну униформу, будући да су махом биле СМБ униформе резервног састава. Мајка му је рекла да је униформа била СМБ боје.

Сведок Дарко Черни је, на записнику о испитивању свједока сачињеном у Жупанијском суду у Ђеловару дана 02.07.2010. године, изјавио да је у то време био припадник одреда Народне заштите Иваново Село и учествовао је заједно са још 30 припадника тог одреда у акцији „чишћења“ села Раствовац, које је било мешовито село у коме су живели људи различите националности. У акцији „чишћења“ су имали задатак да улазе у куће како би видели кога има у кућама. Старији су остали на пунктovима у Ивановом Селу, а млађе особе су ишли у акцију „чишћења“. Припадници одреда Народне заштите, који су учествовали у тој акцији, били су подељени у две групе. Друга група је требало с друге стране да дође до центра села Раствовац.

Он је носио цивилну одећу, док је окривљени био у маскираној униформи, а на глави је имао капу која се навлачи преко главе и има прорезе за очи и уста. Окривљени је од оружја имао аутоматску пушку.

У Раствовац је ушао заједно са окривљеним [REDACTED] који је био припадник 77. самосталног батаљона Грубишно Поље. Били су у пару. Требало је да окривљени обилази куће које су биле у тој улици са десне стране, док је он требало да обилази куће са леве стране. Окривљени је ушао у прву кућу у селу, која се налазила с десне стране улице у његовом правцу кретања, док је он остао на улици. Чуо је пуцњаву која је допирала из те куће, али није чуо никакву

пуцњаву по вањском делу куће. Окривљени је изашао напоље дошаوши до њега видно узбуђен, без капе на глави и рекао му је да је убио человека у кући. По наводима окривљеног, тај човек је рекао својој жени „дај ми нож да колем усташу”, па је посегнуо за ножем, стргнуо је окривљеном капу с главе и тада га је окривљени убио.

Сигуран је да је окривљени, кад је ушао у кућу, имао предметну поткапу са прорезе за очи и уста на глави, а када је изашао и дошао до њега, држао ју је у руци и није је имао на глави. Могуће је да је окривљени, на глави, поред поткапе имао је још и капу, али се не сећа с обзиром на протек времена.

У наставку акције његова група је дошла до куће која се налази пре центра Растовца, а с обзиром на то да се на њих пуштало из правца центра села, као и из правца села Муније, остали су ту, јер нису могли више да иду даље. Током поподнева су се вртили назад у Иваново Село.

На главном претресу од 30.05.2011. године сведок Дарко Черни је, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе, објаснио да није у сродству нити у завади са окривљеним кога познаје, пре 31.10.1991. године, од времена од када је његова јединица чувала њихово село. Виђао га је у селу. Између окривљеног [REDACTED] и њега није било сукоба. Окривљени је у то време био мршав, имао је кратку косу и бркове, без браде.

Покојног Петра Слијепчевића је знао из виђења, али с њим никад није контактирао и он је био стар човек и мисли да није учествовао у оружаним формацијама.

Напад на Иваново Село је било 21.09.1991. године. На излазу из Ивановог Села с десне стране је постојао пункт на путном правцу према Растовцу. Пункт је била једна обична ископана рупа око које су биле наслагане вреће с песком. Ту је чувана стража. Мисли да су тај пункт држали припадници 77. самосталног батаљона или полиција, није сигуран. Не зна да ли је у саставу посаде тог пункта био окривљени.

Сведок је био у саставу одреда Народне заштите Ивановог Села, а која је била нешто као територијална одбрана и коју су сачињавали углавном људи из села. Био је заповедник Народне заштите одбране села. Навео је да су приододани 77. самосталном батаљону ЗНГ из Грубишног Поља у својству очувања села. У то време заповедник 77. самосталног батаљона ЗНГ је био Мађерух као и Зденко Павић, с тим што не зна ко је био главни. Односи између припадника Народне заштите у селу и припадника 77. батаљона су били релативно добри. Можда је било проблема око напуштања положаја, али то нико никоме у великој мери није замерао.

Тога дана, у акцији „чишћења“ села Растовац од хрватских оружаних снага је учествовао 77. самостални батаљон коме су приододали полиција, гардисти, те и они – Народна заштита. С обзиром на то да су били приододати јединици и да су били под заповедништвом 77. батаљона, његова улога у предметној акцији је била као и улога сваког другог без обзира што је био заповедник одбране села. Не зна ко му је издао непосредни задатак, али зна да је вече пре напада био састанак у школи на коме су били ниже потчињени оперативци господина Мађеруха и Павића, који нису били присутни том приликом, са задатком да се претреса терен, тзв. «чишћење терена».

Под „чишћењем“ села подразумева то да им је било познато да је у том селу био непријатељ, па су добили заповест да иду да „прочешљају“ село и виде шта се може урадити тако што пролазе кроз село, улазе у куће да виде кога има.

Уколико се затекне цивилно становништво, виде ко је у кући, питају да ли има још некога, ако нема окрену се и оду. Међутим, њему је у том селу већина тих људи била позната, па није улазио у куће. Нису имали наредбу да некога убију кад уђу нити су имали наредбу да некога заробе. Не зна шта би учинио да је видео неког борца са противне стране у кући.

Тог јутра је било прохладно, без кише и облачно. Са пункта на крају улице где се налази раскрсница путева кренули су у два правца. Једна група је кренула према Малом Растовцу, а друга група, у којој су били он и окривљени [REDACTED], кренули су главним путем, а са задатком да се претресе терен односно са задатком такозваног „чишћења“ терена. Растовац је суседно село. Окривљени је ушао у прву кућу породице Слијепчевић из које су се касније зачули пуцњи, али не зна колико пуцњева. Не сећа се да ли је била рафална паљба или појединачна. Након што је изашао напоље из куће Петра Слијепчевића упитао је окривљеног [REDACTED] шта је било, а овај му је одговорио да је био нападнут и да се морао бранити објашњавајући да је тај покојни човек који је убијен рекао својој супрузи „дај ми нож да колјем усташу“, те да је употребио оружје у самоодбрани. Из куће је изашао видно узрујан, узбуђен, промењеног расположења. Појаснио је да му је окривљени [REDACTED] рекао да је убио човека, кад је изашао напоље, а с обзиром на његово битно промењено стање, видну узрујаност, узбуђеност, стргнуту капу, поремећену униформу претпоставља да се бранио. Видело се да се нешто десило, био је задихан. Закључио је да је том приликом била присутна и супруга покојног. Потом су наставили даље. У Растовцу су дошли до једне куће где је био брисан простор и даље нису могли. Када су ушли у село главнина српских снага је била базирана у неком сеоском дому у школи у центру Растовца.

Мисли да је тог дана било убијених српских бораца. Не зна да ли су вођене евидентије. Мисли да није било заробљених. Било је евакуације становништва и пре критичног догађаја, а људи су тог јутра одлазили из села.

Окривљени [REDACTED] и он су имали аутоматске пушке. Мисли да окривљени није имао друго оружје, али не може да каже са сигурношћу. Носио је критичном приликом зимску дебелу униформу Народне заштите са цртицама, а мисли да је окривљени [REDACTED] имао маскирну сиво-маслинасту, шарену униформу. Не сећа се да је имао бели опртач, футролу за пиштол, лисице. Мисли да је окривљени имао капу, зато што је, када је изашао из куће, носио неку капу у руци. Разлика је била у томе што је капу имао у рукама, не на глави, а за коју претпоставља да је била стргнута. С обзиром на протек времена не може да опише капу коју је окривљени држао у руци. С обзиром на протек времена није сигуран да ли је окривљени имао поткапу, мисли да је имао, али не може да тврди. Мисли да је била сиво-маслинаста, СМБ.

Познаје Јосипа Киселог који је из Ивановог Села, али се не сећа да је био у тој акцији.

Након што је сведоку предочено да је, на записнику пред истражним судијом Жупанијског суда у Бјеловару дана 02.07.2010. године, изјавио да је на себи имао цивилну одећу, сведок је изјавио да након 15 година не зна да ли је био у цивилу или је био у униформи са цртицама, али мисли да то није ни толико битно.

Након што је сведоку предочено да је, на записнику пред истражним судијом изјавио да је окривљени [REDACTED] био у маскирној униформи и да је на глави имао капу која се навлачи преко главе, која има прорезе за очи и

уста, док на главном претресу то није изјавио, сведок је рекао да је у руци носио капу која иде на врх главе, а за коју капу претпоставља да је била стргнута, а за ову другу не зна. Мисли да је поткапу имао, ако се добро сећа.

Након што је сведоку предочена одбрана окривљеног у којој је изјавио да тог дана уопште није улазио у Растовац ни у кућу Слијепчевића, да је био на punctu, сведок је изјавио да остаје при свом исказу.

Окривљени је ставио примедбу на исказ сведока Дарка Чернија наводећи да никад није био у никаквој акцији, па ни у „чишћењу”, те да не зна зашто га сведок терети, а имали су сукоб, због тога што је сведок као заповедник народне заштите напуштао положај и био је у цивилу. Окривљени је навео да им је „свима јебао мајку, тукао их је и чувао је њихове гузице, а побуњени Срби су их побили и требало је да их остави да их све побију”.

Након постављања питања сведоку окривљени █████ му се обратио речима „Запамти Черни само једно, да се сакријеш у мишију рупу, нахићу те”.

Бранилац окривљеног је ставио примедбу на исказ сведока Дарка Чернија.

Сведок Јосип Кисела је на записнику о испитивању свједока, сачињеном у Жупанијском суду у Бјеловару дана 20.05.2010. године, изјавио да окривљеног зна само из виђења и виђао га је да носи шапку црне боје. Не зна шта је окривљени радио у време када је било „чишћење” Растовца, не зна шта је почину нити у којој се војсци налазио.

Навео је да је учествовао у „чишћењу” Растовца са припадницима хrvatske vojske umesto sina, с тим што се не сећа датума и године, али је било зима. Како је озледио ногу морао је да се врати кући у Иваново Село, а када је на путу испред куће породице Слијепчевић пронашао капу, а радио се о капи коју су носили припадници хrvatske vojske. Узео је капу и понео је са собом. Вратио се кући.

Сутрадан је чуо да се у селу говорило да је окривљени █████, који има још једно презиме - █████, убио Петра Слијепчевића. Након дан или два понео је ту капу са собом, и у продавници је питао окривљеног коме је показао капу, да ли је његова, на шта му је он рекао да није. Пошто није знао чија је капа оставио ју је на пулту у продавници како би је узео онај коме припада. Не зна где је та капа завршила. Након неких месец дана возио је својим возилом Ану Слијепчевић у Грибишно Поље, па му је она тада рекла да је предметну капу бацила кроз прозор из своје куће „да се никад не врати” и да окривљени █████ није требало да убије њеног супруга, јер је окривљени заједно са њиховом ћерком ишао у школу.

Допунивши свој исказ дана 02.07.2010. године, сведок је додао да није знао да се радило о капи окривљеног.

Након што је сведоку предочен исказ оштећене Ане Слијепчевић од 29.04.2010. године, у делу који се односи на капу, сведок је изјавио да остаје при свом исказу, наводећи да је Ана Слијепчевић „окренула његову изјаву”, није рекла истину за ту капу и не зна зашто је дала такав исказ. Када је у продавници окривљеном показао ту капу, овај му је рекао да та капа није његова и нормално

се понашао, није галамио нити му је претио. Иначе, тог дана када је била акција „чишћења“ села Раствоац, видео је окривљеног пре акције на пункту у Ивановом Селу, где су се сви окупили и одакле су кренули у акцију.

На главном претресу од 05.04.2011. године сведок Јосип Кисела је, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе изјавио да су пре рата у Раствцу живели Хрвати, Срби и Чеси. Били су добри односи. Бавили су се пољопривредом и сточарством. Познавао је добро покојног Петра Слијепчевића и његову породицу и били су у добним односима. Кућа Петра Слијепчевића је била прва с десне стране кад се крене из правца Ивановог Села. Не зна да ли је покојни Слијепчевић за време рата био у некој оружаној формацији.

У Ивановом Селу су биле хrvатске снаге, а са супротне стране у Раствцу су били Срби. Касније је видео да су они (прим. Срби) имали у Раствцу у Вурдељевом дворишту бункер. Не зна где је била линија раздавања између српских и хrvатских снага.

Дана 31.10. он није био ни у каквој јединици и ишао је уместо сина. Није био у цивилу, већ у униформи која је слична војничкој, али није војничка, нити је зелена нити је сива, боје је као предметна капа и носио аутоматску пушку „Калашињиков“ са жлезном кундаком на расклапање и имала је 30 метака. Пушка није била његова већ од његовог сина. Чуо је од људи да се ради о „чишћењу“ села Раствоац, али не зна шта то значи.

Пре него што су кренули у Раствоац били су на крају Ивановог Села код пункта (где један пут води равно за Баставе, а други лево за Раствоац), где се држала стража. Тада су држали припадници хrvатске војске, с тим што не зна која јединица. Не зна у којој јединици је био окривљени. Био је заједно са окривљеним [REDACTED] на том пункту пре него што су одатле кренули у Раствоац. Окривљени [REDACTED] је, такође, ишао у Раствоац и ваљда је том приликом био у Раствцу, а каже ваљда, јер није ишао с њим. Објаснио је да је он био негде у средини, па није видео ко је где био, па тако није видео окривљеног [REDACTED], који је био иза њега. Ишли су у паровима. Не зна ко је ишао с њим у пару, мисли да је био прави војник из Бјеловара.

Видео је критичном приликом на пункту у Ивановом Селу и Дарка Чернија (за кога не зна да ли је био у униформи или у цивилу), али није видео да ли је ушао у Раствоац и не зна да ли је ишао испред или иза њега. Не зна да је окривљени [REDACTED] имао сукоб са Дарком Чернијем.

Он је стигао до Цвијића и када је прескакао преко јарка ишчашао је ногу, па је полако кренуо кући. Када су ушли у Раствоац прошло је 08,00 часова. Тада је било зима. Пronашао је капу на самом путу испред куће Слијепчевића. Капу је ставио у цеп. Видео је да је окривљени [REDACTED] носио црну „округлу капу без шилта“ („округла шапка“) као македонске капе, а није качкет. Капа, коју је он прonaшао, била је „шилтом“ зеленкасто-сиве боје, без ознака и такве капе је носила хrvатска војска. Мисли да је била војничка капа. Окривљени [REDACTED] је, кад су кренули за Раствоац, на пункту у Ивановом Селу имао црну капу. Он је нашао капу, а Ана Слијепчевић, кад ју је возио, му је рекла да ту капу башила „ван да се никад не врати“. Не зна колико је времена прошло од кад је ушао у Раствоац док није пронашао капу на путу, али то није далеко, односно 50 метара десно од Цвијића. Кад је дошао у село до прве куће пала је граната.

Сутрадан је у трговини, у којој је било пуно људи, питао чија је капа, а окривљени [REDACTED] је рекао да капа није његова, па је капу ставио на пулт где је

и остало, а он је отишао. Не може да се сети какву је капу носио [REDACTED] тог дана у трговини када је све присутне питао чија је капа и не зна да ли ју је уопште имао, није обраћао пажњу.

Не зна какву је униформу носио окривљени [REDACTED], кога је видео два пута, од тога једном критичном приликом. Имао је аутоматску пушку.

Након месец дана је повезао Ану Слијепчевић у Грубишно Поље и питао ју је шта се д догодило са Петром. Она му је рекла да га наводно окривљени [REDACTED] није морао убити, друго није причала, те да је окривљени [REDACTED] ишао са њеном ћерком Љубом у школу.

Од других није ништа чуо о убиству Петра Слијепчевића.

Након што је сведоку предочено да је окривљени изјавио да је критичног дана био почетак операције „Откос 10”, сведок је изјавио да не зна ништа о томе.

Након што је сведоку предочено да је код истражног судије 20.05.2010. године изјавио „следећег дана, ја сам чуо и говорило се по селу, да је [REDACTED] који има још једно презиме и то презиме Вујновић, да је он убио Петра Слијепчевића”, сведок је изјавио да се други или трећи дан причало по селу да је Петар Слијепчевић убијен.

Након што је сведоку предочено да је окривљени [REDACTED] изјавио да је имао беретку плаве боје, сведок је изјавио да не зна шта је беретка, али се њему капа чинила као црна, може бити да је тамно плава.

Након што је сведоку предочено да је окривљени изјавио да га после критичног догађаја нико ништа није питао у вези те капе, па ни сведок, сведок је изјавио да је у трговини питао чија је капа, тако да остаје при свом исказу.

Сведок Алојз Фијала је, на записник о испитивању свједока сачињеном у Жупанијском суду у Бјеловару дана 02.07.2010. године, изјавио да се његова кућа налази преко пута куће породице Слијепчевић у селу Раствоац. Критичном приликом када је била акција „чишћења” у селу Раствоац није био код куће, па нема непосредних сазнања о том догађају. Само му је познато да је покојни Петар Слијепчевић био закопан у дворишту основне школе у селу.

Колико зна њихов син Желько Слијепчевић након 21.09.1991. године, када је био напад на Иваново Село, није био више код куће у селу Раствоац.

На главном претресу од 05.04.2011. године сведок је, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе, изјавио да су му Петар Слијепчевић и његова породица биле комшије. Били су у добром односима. Његова кућа је с леве стране преко пута куће Петра Слијепчевића, која је прва с десне стране. У то време Петар Слијепчевић није био у војсци, већ код куће.

Критичном приликом није био у Раствоцу, јер је морао да се склони из куће да га не би заробили, одвели, јер му је један Србин из села рекао да неће моћи да му помогне ако га одведу. Долазио је повремено. Не зна како је страдао Петар Слијепчевић. Дошао је кући након 3-5 дана од критичног догађаја када је чуо о томе.

Не зна ништа о окривљеном [REDACTED], односно не зна да ли је учествовао у рату, да ли је био војно ангажован и на чијој страни.

Дана 21.09.1991. године Срби су напали Иваново Село. Српске снаге су биле код школе на средини села Раствоац. Не зна ко је био заповедник српских снага у селу Раствоац. Хрватске снаге су биле у Ивановом Селу. Део између

Ивановог Села и центра Раствоца је фактички био ничија земља, што се у то време односило и на његову кућу и кућу Петра Слијепчевића.

Сведок Иван Франтал је, на записник о испитивању свједока сачињеном у Жупанијском суду у Ђеловару дана 02.07.2010. године, изјавио да познаје окривљеног, јер су заједно радили у фирмама 1982. године и 1983. године. Навео је да је био припадник 77. самосталног батаљона Грубишно Поље од 1991. до 1993. године када је прешао у причувни састав полиције. Окривљени је такође, био припадник 77. самосталног батаљона Грубишно Поље, али они нису заједно учествовали у акцијама.

Када је била акција „чишћења“ села Раствоца, он је тог истог дана учествовао у акцији „чишћења“ села Трглава, па нема непосредних сазнања о критичном догађају и о страдању Петра Слијепчевића у Раствоцу.

Познаје породицу Слијепчевић, јер је њихова ћерка Љуба ишла с њим у школу.

На главном претресу сведок Иван Франтал је, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе изјавио да је у десетом и почетком једанаестог месеца 1991. године био у Народној заштити. Није учествовао у акцији „чишћења“ села Раствоца и није био у Раствоцу. У то време је био у Трглави.

Познавао је пре рата покојног Петра Слијепчевића који је долазио у његово село. Не зна ништа о његовом убиству, али се о томе причало у селу. Причало се да је Петар Слијепчевић погинуо за време акције и да се пуцало са свих страна. Било је још погинулих. Од газдарице од које је купио кућу чуо је да је он погинуо. Он је 1996. године купио то имање, а 1997. се доселио. Мисли да Петар није био војно ангажован.

У десетом месецу 1991. године виђао је окривљеног у пролазу. Не зна да ли је у то време био војно ангажован. Био је у формацији. Не сећа се да ли је био у униформи, нешто је имао. Не зна да ли је имао капу или поткапу. Колико се сећа већином је био без капе. Имао је неку пушку. Окривљени је у то време имао бриће и увек је био кратко обријан. Познаје Дарка Чернија и мисли да није био у сваји са окривљеним [REDACTED].

Сведок Миленко Стојић је, на записнику сачињеном у просторијама Републичког јавног тужилаштва у Новом Саду изјавио да је од 1980. године до почетка августа 1991. године радио као инспектор у Станици полиције у Грубишном Пољу. Једно краће време је био у Територијалној одбрамби Билогора, а почеком новембра 1991. године је отишао у Бели Манастир, где је радио као полицијац до 10.04.1992. године.

Августа 1991. године почеле су тензије између хрватског и српског становништва иако још није било оружаних сукоба. Обе стране су почеле да стражаре, а и формиране су патроле од месног становништва. Крајем августа или почетком септембра 1991. године је дошло до оружаног сукоба у Ивановом Селу између припадника Територијалне одбране Билогорског одреда и хрватских оружаних формација око деблокирања пролаза српском становништву према подручју Дарувара и Пакраца. Било је погинулих и рањених на обе стране. Познаје окривљеног [REDACTED] за кога је чуо да је убио неке људе, а који је тада био припадник хрватских оружаних формација. Ради се о лицу из криминогене средине, који је пре рата био осуђиван за

различита кривична дела, а почетком рата је заједно са осталим криминалцима пуштен из затвора. Окривљени [REDACTED] је користио мајчино презиме Вујновић и добро га се сећа, с обзиром на то да је пре рата био инспектор у полицијској станици у Грубишном Пољу. За окривљеног [REDACTED] је чуо да је крајем октобра или почетком новембра 1991. године у селу Раствовац у породичној кући у присуству супруге убио у кревету Петра Слијепчевића, који је тада био болестан. Окривљени [REDACTED] га је убио из пиштолја без икаквог разлога.

На записнику о испитивању сведока пред истражним судијом од 28.04.2010. године, сведок је изјавио да познаје окривљеног дugo година (негде од 1980. године), с обзиром на то да је радио у полицији у Грубишном Пољу, а окривљени је криминогене структуре, па је полиција с њим стално имала проблема, а и он га је „обрађивао“ због разноразних кривичних дела.

Није му познато којој оружаној формацији је у то време припадао окривљени. Нема непосредних сазнања о кривичном делу, већ зна само оно што је чуо пре 7-8 година од ћерке покојног Петра Слијепчевића, Љубе. Она му је испричала да се критични догађај одиграо пре задњих борби Територијалне одбране и хрватских снага у селу Раствовац у коме је живео покојни Петар Слијепчевић, те да је окривљени приликом „чишћења“ села ушао у кућу покојног Петра Слијепчевића и убио га је рафално, што су пријавили полицији од које су доживели неугодности. Она није била присутна када јој је убијен отац. Није питao за детаље.

Први сукоб на територији Грубишног Поља је био 13.08.1991. године, када су у Грубишно Поље дошли усташе из Вировитице, обучене у црне униформе са црним тракама око главе са извезеним златним словом „У“ на челу, а које је у то време предводио Стојан Густин.

У време критичног догађаја постојао је оружани сукоб на територији Грубишног Поља. Хрватске снаге су извршиле инвазију на српска села. На српској страни су били искључиво припадници Територијалне одбране, није било припадника Југословенске народне армије. На хрватској страни је био Збор народне гарде, полиција, резервни, активни састав, резервисти који су били покупљени са свих страна, то је било општа мобилизација хрватских снага.

Након што је сведоку предочено да је на записнику од 10.12.2009. године навео да је чуо да је окривљени убио покојног Петра Слијепчевића из пиштолја без икаквог разлога, уз напомену да се из пиштолја не може убити рафалом, сведок је изјавио да је чуо да је убијен из пиштолја, али не зна од кога, то се препричавало, а при том је тај исти дан у истом селу убијено још четири човека – Лазо Глумбић, Роберт Пајур, Живко, чланови Територијалне одбране, а који су били заробљени од стране хрватских снага. У свим причама које је чуо окривљени се појављује као особа која је убила покојног Петра Слијепчевића.

На главном претресу је додао да је био инспектор полиције у СУП Грубишно Поље до 01.08.1991. године, када су сви Срби дали отказ због застрашивања и малтретирања. Окривљени је био осуђиван због разбојништва и покушаја убиства полицајца, јер је негде 1978. године, 1979. године, пружао отпор при хапшењу. Мисли да је осуђен на 10 или 10 и по година затвора. Кад је дошао у Грубишно Поље 1980. године из Загреба, окривљени је украо неке пиштолje из Територијалне одбране, те је добио 4 и по године, али није сигуран у то. Писао је карактеристику за окривљеног за пуштање на кућни допуст из

Старе Градишке. Колико се сећа у првом допису мишљење полиције је било да није безбедно да се пусти на допуст, с обзиром на то да је особа склона насиљу и насиљничком понашању, а после 4-6 месеци је поново дошао допис када су дали позитивно мишљење.

Растовац се налази источно од Грубишног Поља и то је на путу Грубишно Поље, Иваново Село према Великим Бастајима, Маслоњачи. На самом kraју Ивановог Села се одваја пут полулево за село Растовац које се налази на удаљености два, два и по километра. Прво су њиве, поља и прва кућа с десне стране је кућа Петра Слијепчевића.

У то време ту није било јединице ЈНА. Нису имали односе са ЈНА у смислу командовања, логистике или нечег сличног. Негде пред kraјем августа или почетком септембра била је стационирана, на војном полигону Гаково код Велике Ператовице, јединица од десетак војника и једног или две старешине никог чина. Првом приликом су се позвали на правило службе за спајање већој јединици и напустили су то подручје.

Први оружани сукоб на том подручју је био 13.08, а који датум везује за хапшење његовог брата Илије и покојне снаје Милке од стране Хрвата.

Октобра 1991. године је био у Билогори, када су Хрвати напали српска села и када је дошло до оружаног сукоба и прогона српског становништва. Он је био је припадник полиције, односно Здруженог билогорског одреда и није учествовао у нападу на Иваново Село нити у борби за Растовац.

У послеподневним часовима дана 30.10.1991. године почeo је егзодус и комплетно српско становништво је почело да се повлачи са тих простора у правцу Папука и Псуња према Дарувару преко даруварског подручја према Пакрацу. Тај део су држали српске снаге, односно Територијална одбрана. Држали су неких петнаестак, двадесетак села. Дана 31.10.1991. године он је био у колони која се повлачила у правцу села Миоковићево, односно у правцу Папука и Псуња.

Срби су држали под контролом пола села Растовца у коме је живео Петар Слијепчевић. Српске барикаде, односно положаји су били дубље у селу. Наиме, Територијална одбрана је била стационирана код школе и ту су држали стражу. Кућа Петра Слијепчевића је у односу на Иваново Село била прва кућа с десне стране када се улази у Растовац. У односу на линију разграничења која је била на средини села Растовца кућа Петра Слијепчевића је била на неутралној територији, јер су Хрвати држали све линије према Ивановом Селу. Хрвати су држали стражу између Ивановог Села и Растовца на два, два и по километра од села, али су повремено ишли у патролу и улазили у села. Можда су Хрвати повремено долазили у Растовац, али га нису држали стално као свој део територије.

После неколико дана, када су се повукли, људи су препричавали кога су Хрвати убили или заробили, па је, између осталог, чуо да је окривљени [REDACTED] убио Перу Слијепчевића из Растовца, с тим што су једни причали да га је убио у соби на кревету, а други да је изрешетан из аутоматске пушке у ходнику. Не зна да ли га је заиста убио окривљени, јер је чуо само препричавања.

Након што је сведоку предочен његов исказ, дат на записнику пред истражним судијом од 28.04.2010. године, када је рекао да је за Слијепчевић Петра само чуо причу од његове ћерке Љубе негде пре седам-осам година, сведок је изјавио да је то била прва непроверена информација, неко му је рекао да је kraјем октобра, почетком новембра када је био егзодус окривљени то

учинио, а после неколико година је чуо конкретно о том догађају, када се у Новом Саду се срео са Петровом ћерком код кумова, она му је испричала да је окривљени ██████████ дошао, у кућу и убио њеног оца Петра Слијепчевића. Изрешетао га је у соби. У кући је била и Петрова супруга којој је заборавио име. Причала је да су они то пријавили, али да су их застрашивали и претили им. Сећа се да је било проблема око сахране, да га нису хтели сахранити. Није питао за детаље догађаја.

Сведок Жарко Вуковић је, на записнику сачињеном у просторијама МУП РС Дирекције полиције Управе криминалистичке полиције Службе за откривање ратних злочина дана 31.08.2009. године изјавио да је живео 1991. године са породицом у месту Орловац, општина Грушино Поље, које је удаљено 3 km од Грушишног Поља. Сукоби су почели када је ХДЗ победио на изборима крајем 1990. године. Први сукоби мањег интензитета су почели марта или априла 1991. године, па су формирали територијалну одбрану за очување села. Поред ловачког наоружања које су имали, војска им је априла 1990. године дала аутоматске пушке и „паповке“ у циљу формирања ТО и очувања села. Хрватска је те године почела са стварањем оружаних снага (Збор народне гарде) и полиције. Према српским територијама су били затворени путеви, па су организовали барикаде и пунктове. Од Вировитице према Грушишном Пољу је почeo напад ЗНГ, који је трајао пар дана. Они су одлучили да у августу нападну Иваново Село да би направили коридор и одржали везу са Даруварском општином. У нападу је страдало и заробљено доста људи, који су потом ликвидирани од стране ЗНГ, а једног је убио окривљени ██████████.

Иначе, окривљени Марић односно Вујновић Вељко је пре рата убио неког полицајца, због чега је био осуђен и у затвору. Сазнао је касније да је окривљени ██████████ у Растовцу убио Перу Слијепчевића, те родитеље Живка Ожеговића.

На записнику о испитивању сведока пред истражним судијом од 28.04.2010. године сведок је изјавио да је окривљеног упознао када је овај изашао из затвора 1991. године. Окривљени је припадао Збору народне гарде. Није био у плавој униформи. Од краја јула до 30.10. није виђао окривљеног ██████████ у МУП.

Нема непосредних сазнања о самом догађају, већ је о томе чуо од других.

На територији општине Грушино Поље оружани сукоби су почели половином јула између православног и католичког становништва (Чеха, Мађара, Хрвата), који су били као војна формација, а пола њих се активирало у Збор народне гарде, а нешто пре тог сукоба неки су активирани у редован МУП. Са супротне стране било је претежно српско становништво које је било организовано у Територијалну одбрану Грушино Поље, у којој је био и он.

Линија фронта се у то време налазила на излазу из Грушишног Поља према Вировитици. Српске снаге су држале страну према Вировитици, значи крај општине Грушино Поље града Грушишног Поља према Вировитици. Борбе су трајале до 30.10, када је био организован напад од стране Збора народне гарде са МУП на целом подручју од Вировитице, Бјеловара до Грушишног Поља. Српско становништво је потиснуто, па су се повукли, с обзиром на то да нису могли да бране појас који се протезао кружно око 300 километара, јер их је било јако мало. На тај начин је напуштено више од 30 села са њихове општине.

У марту су почели први сукоби у западној Славонији од Окучана, Дарувара, Пакраца и то са првом барикадом у Пакрацу. У Грубишном Пољу се до августа ништа није догађало, а први сукоби су ту почели половином августа између Срба и хрватског становништва, које је на неки начин изразило лојалност или неутралност, на једној страни и Збора народне гарде, хрватске полиције и хрватског народа, са друге стране. Он је у то време био војно ангажован у Територијалној одбрани Грубишно Поље. Налазио се у оружаним формацијама од почетка августа 1991. године и био је распоређен према Бјеловару. Не зна ко је био командант штаба ТО Грубишно Поље. Не зна где је било седиште штаба ТО Грубишно Поље, претпоставља у војном одсеку.

Задња линија ЈНА била је у Вировитици, између границе општине Грубишно Поље и Вировитице, осим неких десетак војника ЈНА који су били стационирани на војном стрелишту који су се касније известили у Бањалучки корпус.

Линија фронта - линија раздвајања се у то време налазила на излазу из Грубишног Поља. С њихове стране су била села која припадају Грубишнопољској општини од Вировитице, на пример Лончарица, Дечевица, Даћевачки Брђани, Ператовица, Мала, а с друге стране је било Грубишно Поље и села Велики Зденци, Мали Зденци, Иваново Село све до Дарувара. Срби су имали линију раздвајања од Раствора до шуме, имали су патроле до Раствора, после су дошли до центра Раствора где је био њихов задњи пункт страже. Раствовац фактички није био на њиховој страни. Крајем септембра или почетком октобра је био сукоб око Ивановог Села. Сукоби су трајали до 01.11. када је дошло до егзодуса српског народа, односно дошло је до повлачења. Негде око двадесетак села је напуштено.

Није очвідац критичног догађаја. У то време није била тајна ко је шта учинио. За убиство Слијепчевића је чуо од мештана села Раствовац и оних који су одлазили у село, као и да га је окривљени [REDACTED] убио.

Сведок Златко Мађерух је на главном претресу од 30.05.2011. године, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе, изјавио да окривљени [REDACTED] није био припадник његове јединице – 57. батаљона, већ је био у саставу војне полиције под заповедништвом одbrane града. Окривљени је касније био припадник 77. батаљона. У то време је имао бркове и био је релативно мршав. Не зна које је наоружање имао.

Није познавао Петра Слијепчевића и не зна како је он изгубио живот.

Дана 12.08. је формиран Збор народне гарде. У јесен 1991. године униформисана лица на хрватској страни у склопу униформе нису имали поткапе са прорезима за очи и уста, то није била ни опрема његове постројбе. У њиховој јединици углавном су били једнообразно обучени, па тако и у време операције „Откос 10”. Имали су маскирне униформе. Нису имали капе. Пар њих је носило беретке које су приватно набавили, али то није била службена опрема хрватске војске. Војна полиција је имала беле опасаче, али се не сећа какве капе су имали.

У Грубишном Пољу је била сложена ситуација, изазвана од стране побуњених Срба који су се одвојили у шуму, ракетирали су град Грубишно Поље, насеља и шуме. Линија разграничења је била скоро 30 km дугачка и њихова линија је била порозна, а њихове јединице су биле врло слабе у том простору, бројчано слабије, рањиве, што су побуњени Срби добро користили и

правили заседе тако да је погинуло дosta људи, претежно цивила. Хапсили су их, држали у затворима. По његовим сазнањима Срби су имали три затвора на простору Билогоре – Мали Грађевац, Велика Ператовица и Турчевић Поље у којима су били заробљени цивили католици. Цивили су убијани по затворима. Нашли су 13 цивила у једној шуми иза Лончарице. Део цивила је размењен, а међу њима су била и двојица његових пријатеља и то можда десетак дана пре операције „Откос”, а остали су, нажалост, касније били убијени. У периоду од августа до почетка октобра (осим операције „Откос 10”) било је још борби на тим подручјима. Први оружани сукоби на подручју Грубишног Поља почели су 17.08.1991. године када је пала прва минобаčка граната на Грубишно Поље. Напад на Иваново Село је био 21.09.1991. године. Због тих напада и читаве ситуације, где су трпели велике губитке, стигла је наредба везана за операцију „Откос 10”.

Операцијом се заповедало из Грубишног Поља, јер је тамо било заповедништво града Грубишног Поља. У операцији са Хрватске стране је учествовало негде преко 2.000 војника. Он је био заповедник 57. самосталног батаљона ЗНГ, који је имао четири сатније и четири самостална вода. Његов 57. самостални батаљон ЗНГ формиран је 26.09.1991. године, и у време инкриминисаног догађаја носио је тај назив. Како је због административне грешке у Банији формиран батаљон са истим називом, његова јединица је по заповеди добила други назив – 77. батаљон Збора народне гарде, али је то било после овог догађаја и ради се о истој јединици са промењеним називом.

Полазна тачка напада је била у Ивановом Селу. Том приликом се ишло у два правца, а један од тих правца је био и рубни правац села Раствоац. Његове снаге су ишли у дубину према северу, према Билогори. Село Раствоац се налазило у тој дубини. Главне снаге су ишли средином, а Раствоац је био периферно, с десне стране операције и није био предмет ударне операције, више чување бока. По њему, Раствоац је био у целини окупiran, јер ту нису имали своје јединице. Навео је да је он заповедао главним правцем и тог 31.10.1991. године био је на ратишту на излазу из Грубишног Поља на доминантној коти на којој је имао најбољу везу са јединицом. Његов помоћник Иван Поспишил је имао задатак да чува главне снаге и то на помоћном правцу, односно да му чува десни бок од могућности евентуалног напада окlopних возила. На његовом главном правцу ишли су с врло јаким снагама, јер су проценили да је ту можда најтврђе. Имали су два тенка, два окlopна транспортера и пешадију са приодатим минобаčачима и топовима као подршком. На правцу Иваново Село–Раствоац–Муније–Турчевић Поље учествовала је прва сатнија (део 57. самосталног батаљона ЗНГ), касније ојачана саставом самосталног вода Зденаца и један самостални вод из Грубишног Поља.

Намерно су оставили простор за извлачење, па се могао извући онај ко је хтео и те делове нису дирали, нису их тукли артиљеријом. Оставили су простора да се цивилно становништво које је било помешано с војском, односно са онима који су носили оружје извуку. Они који су остали и дан-данас живе на простору Хрватске.

На њиховој страни је било страдалих, један је погинуо. Имао је површне податке да су и непријатељске србо-четничке снаге имале губитке, те да су баш на том боку имали дosta губитака. Касније су га обавестили да је било погинулих у школи у селу Раствоац, где су Срби имали заповедно место одакле се водила борба. Такође, критичном приликом припадници његове јединице су

заробили двојицу побуњених Срба које су предали полицији, а који су касније били размењени.

Војна полиција, јединица окривљеног [REDACTED], је у самој операцији учествовала пасивно по дубини од Ивановог Села до Грубишног Поља. Активност по дубини значи да су они одржавали ред и контролу на том простору по дубини, њима иза леђа, уколико евентуално дође до некаквих пљачки. Не зна који задатак су они имали и да ли је то подразумевало „чешљање“ терена, односно претраживање терена.

Објаснио је да у његовој јединици није било одреда Народне заштите. То су била лица која су пре свега добровољно приступила, имали су оружје, чували су своје куће, своје село преко ноћи, за то нису добијали плату нити им није признат статус бранитеља у Хрватској. Они као такви нису учествовали у нападима, били су у дубини, коју су чували као стражари. У операцији „Откос 10“ користили су припаднике Народне заштите као извиђаче који познају терен. Тако је критичном приликом погинула особа која је била с њим као водич. По његовом сазнању критичном приликом припадници Народне заштите нису били у Раствовцу. Не верује да се ико усудио ући у зону, где су се водиле борбе, мимо његовог знања, самоиницијативно.

Нису давали наредбе на који начин се куће претражују, то никад нису радили службено осим ако је било отпора из куће. Нису имали времена да их претресају. Њихов циљ је био да што пре освоје што више терена. Кад се ушло у Раствовац није било улазака у куће. Није било наредбе да се претражују куће. Њихов циљ није био освајање села Раствовац.

На излазу из Ивановог Села на путном правцу према Раствовцу, а након напада на Иваново Село, постављен је контролни пункт и једним делом га је држала његова јединица, а било је и смене полиције и војске, с тим што не може да каже ко га је држао критичном приликом. Окривљени [REDACTED] је једно време био у саставу посаде тог пункта.

Не зна где се окривљени [REDACTED] налазио у преподневним часовима 31.10.1991. године кад се кренуло са операцијом „Откос 10“, јер је он имао своје обавезе. Окривљени није учествовао у саставу његових постројби, а јединица окривљеног - војна полиција није учествовала у операцијама.

У то време је површно познавао Дарка Чернија који је избегавао мобилизацију, односно често је избегавао своје војне обавезе, није се оглашавао на позиве, па је било пак и привођења, с тим што не зна детаље. Дарко Черни није био у саставу његове постројбе, па није учествовао у акцији, а не зна да ли је био у Народној заштити.

Никад нису наишли на јединицу ЈНА да је учествовала у сукобу, у то време. Јединице ЈНА су помагале самоорганизоване српске снаге само логистички, у наоружању. На јединице ЈНА су наишли тек на пакрачком ратишту нешто касније.

Након што је сведоку предочено да је сведок Дарко Черни изјавио да је био припадник Народне заштите и да су јединице Народне заштите учествовале у операцији „Откос 10“, сведок је изјавио да је његов колега заповедник користио одреде Народне заштите, али искључиво због познавања терена, као извиђаче, с обзиром на то да они нису били обучени за ратна деловања. Колико је њему познато Дарко Черни није учествовао у операцији „Откос 10“.

Након што је сведоку предочено да је окривљени [REDACTED] изјавио да је у критично време био припадник 57. батаљона Збора народне гарде, резервни

состав, војна пошта 2217, (касније 77. батаљона), сведок је изјавио да у време операције „Откос 10” окривљени није био у саставу 57. самосталног батаљона, већ је касније био припадник 77. батаљона када је био помоћник заповедника као заштита.

Сведок Зденко Павић је, на главном претресу од 30.05.2011. године, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе описао окривљеног ██████ као лице које је имало бркове и био је један од ретких који је носио „Фаловку”, аргентинску пушку црне боје са пластичним деловима, која не личи на „Калашњиков”. То је полуаутоматска пушка, која може да пушта рафално.

О критичном догађају и Петру Слијепчевићу, кога не познаје, не зна ништа.

Први напад на Иваново Село је био 20.09.1991. године. На крају Ивановог Села је био пункт, јер се даље није могло према Маслињачи, нити према Растовцу, Трглави и Рашеници. Пункт према Растовцу су држали формације Народне заштите и ту није било припадника војне полиције.

Тог 31.10.1991. године био је припадник и заповедник 57. самосталног батаљона Грубишно Поље. У то време је био 57. батаљон. Припадници његовог батаљона су имали маскирне униформе са ширим и ужим шарама. У склопу те униформе нису имали војну поткапу која је имала прорезе за очи и уста. У том периоду уопште није виђао припаднике његове јединице да носе такве поткапе.

Учествовао је дана 31.10.1991. године у операцији „Откос 10”. У акцији су, осим батаљона, учествовале постројбе обичне полиције и војске. Били су подељени по секторима. Операцију је водио Златко Мађерух, а који је водио и сектор Велика Барна и Крижевац. Прва чета је учествовала на правцу Иваново Село–Растовац–Муније–Турчевић Поље. Заповедник прве чете је био Иван Поспишил, који је био задужен за Растовац и Иваново Село, други је био задужен за Рашеницу.

Требало се ићи на село Растовац. Кренули су ујутро, али како је отпор био јачи, вратили су се назад према Ивановом Селу и ту су држали пункт своје време, негде до 03.11. када су поново ушли у Село Растовац, па даље за Турчевић Поље.

Било је десетак рањених и двојица погинулих. Не зна колики су били губици на другој страни.

Критичном приликом он је био на правцу Велика Барна и Крижевац. Припадници његове јединице приликом уласка у село нису претресали куће, али се терен темељито прегледао. Уколико се затекне неки цивил у кући, он се спроводи у заповедништво, а онда се прослеђује за Ђеловар. Заробљаван је.

Колико он зна од успостављања пункта у Ивановом Селу па надаље окривљени ██████ није имао никакву улогу везану за пункт. Окривљени Марића је у то време био припадник војне полиције Грубишно Поље која је била при заповедништву одбране града и није му био надређени. Исто тако је објаснио да окривљени ██████ ни на који није начин учествовао у операцији „Откос 10”, односно по заповеди није требало да учествује. Требало је да војна полиција критичном приликом буде у Ивановом Селу и то у центру на крижању четири пута.

Припадници војне полиције нису у војном смислу учествовали у операцијама, они су били задужени за безбедност комуникација, за заштиту од отуђивања имовине, спровођење затвореника. У то време војна полиција је

имала униформе и беле опасаче, али не може да се сети да ли су носили нешто на главама. Мисли да је, у критичном периоду односно током десетог месеца када је формирана војна полиција, за њу био задужен Иван Дебић, који је био члан кризног штаба.

Припадници Народне заштите нису учествовали у оружаној операцији „Откос 10”. Народна заштита у то време уопште није представљала оружану формацију хрватске војске. Улога Народне заштите у то време је била да чувају своје село и они нису учествовали у оружаним акцијама. Данас 31.10. у зони села Растовац они нису смели да имају никакве покрете, јер нису учествовали у том делу. Није видео да су улазили у Растовац јер је био на другом правцу напада.

Народна заштита је имала своје наоружање, имали су ловачке пушке. Они нису били наоружавани. Народна заштита, а у случају да је требало да се брани село, у случају неког догађања, није била у сврси заштите села, већ је требало да зову полицију или њих, па би они интервенисали. Припадници Народне заштите нису били под његовим заповедништвом нити су му били потчињени нити надређени.

Није сигуран да му је познато лице које се зове Дарко Черни и могуће је да је у то време био припадник јединице Народне заштите у Ивановом Селу. Није му познато да је Дарко Черни учествовао у операцији „Откос 10”.

Сведоку је предочена одбрана окривљеног који је изјавио да је тада био у 57. батаљону (касније 77. батаљон), а у оквиру батаљона су постојала два одељења војне полиције у којој је био он, сведок је изјавио да је војна полиција била под заповедништвом одbrane града. За време операције „Откос” дана 31.10. војна полиција је била при команди града, није била при 57. батаљону. Након завршетка су примљени у 57. самостални батаљон који је касније променио име у 77. батаљон. И окривљени [REDACTED] је припао 77. батаљону, те је своје време док се није расформирао батаљон био његов лични возач. То је било у другој половини једанаестог месеца.

Након што је сведоку предочено да је окривљени у својој одбрани изнео да је у том тренутку за време акције у Растовцу био на punkту који се налази на излазу Ивановог Села, где је рачвање два пута од којих један пут иде према Растовцу, а други према Маслињачи, док је именовани сведок изјавио да је окривљени требало да буде у центру Ивановог Села на раскрсници где се укрштају четири пута, па упитан на разлику у исказима, сведок је изјавио да не зна које су биле њихове директне заповести, јер они нису улазили у генералну заповест за акцију.

Сведок Иван Поспишил је, на главном претресу од 30.05.2011. године, пред Жупанијским судом у Осијеку путем видео-конференцијске везе, изјавио да му ништа није познато о убиству Петра Слијепчевића кога није познавао.

У деветом месецу је био напад на Иваново Село, али не може да се сети датума. Након тога је успостављен пункт на kraju Ивановог Села. Окривљени није био припадник посаде tog punkta, јер су тамо били распоређени његови борци, а окривљени није био под његовим заповедништвом. Уколико је окривљени дошао или био на punktu, онда је вероватно њему неко други заповедио.

Учествовао је у операцији „Откос 10” у циљу померања црте бојишнице ван домета србо-четничке артиљерије и то као заповедник прве сатнице 57. самосталног батаљона (касније 77. самостални батаљон), а његова јединица је

имала око 115 бораца. У време „Откоса 10” било је негде око 400 припадника 57. самосталног батаљона. Ту је учествовао и самостални вод из Великих Зденаца. Његова јединица је деловала на правцу Иваново Село–Растовац. Имали су пар водича из места када су ишли пољским путем, остали су били припадници његове сатније. Није било друге јединице на правцу према Растовцу.

У време започињања операција „Откос 10” пункт на излазу из Ивановог Села је држала његова јединица – прва сатнија. Тада је био полазна тачка операција и одатле су кренули дана 31.10.1991. године у јутарњим часовима негде око 07,00 часова. Око 09,30 часова се налазио на црти боишта у селу Растовац и дошло је до борбе за побуњеним Србима. Између 09,00 и 10,00 часова ујутро су заузели укрштање у Растовцу где је била стара школа, тада су откривени и дошло је до борбених деловања. До борбе је дошло између 09,00 и 10,30 часова. Том приликом је било губитака на обе стране. Он је имао једног погинулог и једног рањеног. Мисли да се око 13,00-14,00 часова повукао на достигнуту црту, повукли су се у ниже пределе да им не би били у видном пољу, односно ван домета.

У склопу активности његове јединице у селу Растовац није спадало претресање кућа. Колико је њему познато ситуација на том терену није дозвољавала могућност да неки припадници његове јединице или неки други обилазе куће, улазе и претресају, јер за то нису имали овлашћење ни заповед, а нису имали ни времена, јер ко ће имати времена да хода око, а меци лете.

У време операције „Откос” окривљени [REDACTED] није био припадник његове јединице, његове сатније. Колико је њему познато у то време окривљени је био у заповедништву града у војној полицији, а војна полиција је потпадала под заповедништво града. Не сећа се ко му је био непосредни старешина. Мисли да је носио бели опасач. Виђао га је. Окривљени [REDACTED] је био обучен као и сви они, у маскирне униформе. Капе нису имали. Не сећа се које оружје је носио окривљени.

Колико је њему познато, војна полиција из команде одбране града за време операције „Откос” имала је задатак, да им чувају позадину на главним правцима, пунктовима, да нико не може да уђе у зону деловања где су се водиле борбе, и да би спречили пљачку, али у операцији нису учествовали.

Не зна колико је припадника имала војна полиција, која је била у граду и били су у лошим односима, јер су они држали стражу, чували заповедништво и заповедника. Не зна ко је био заповедник војне полиције.

Као војна јединица припадници Народне заштите нису учествовали у операцији „Откос 10”, већ су требали да буду испомоћ. Они нису били војно обучени, али је требало да помажу ноћу при држању положаја, јер нису имали довољно „свежих” снага. Коришћени су неки људи као водичи. Користили су оне који су се добровољно јавили да им покажу пут, јер су ишли пољским путем. Народна заштита је имала оружје. Добили су пушке. Критичном приликом они су имали само тог једног извиђача који је погинуо критичном приликом. Пошто су они ишли обилазницом њима је требао водич.

Познавао је у то време Дарка Чернија који није био припадник његове јединице, већ је у време операције „Откос 10” Дарко Черни био у одредима Народне заштите. Колико је њему познато Дарко Черни у то време није коришћен као водич.

Ујутро дана 31.10.1991. године, када су кретали у акцију, чини му се да је видео окривљеног [REDACTED] на punktu у Ивановом Селу, у шта није сигуран,

чини му се да га је видео у пролазу. Тамо је било доста људи, па не може да каже кога је видео, а кога не, па не зна да ли је видео Дарка Чернија, не сећа се.

Након што је сведоку предочено да је сведок Зденко Павић изјавио да су припадници Народне заштите имали лично наоружање, своје пушке, ловачке пушке, да нису добијали војне пушке, сведок је изјавио да су имали и то, а ако су помагали ноћу на пункту, контролним тачкама да држе стражу користили су наоружање од његових бораца када су се они одмарали.

Из дописа Министарства одбране РС Војно-безбедносне агенције стр. пов. бр. 10848-2 од од 12.07.2011. године са дневним извештајем Генералштаба оружаних снага СФРЈ Прва управа Оперативног центра од 03.11.1991. године суд је утврдио да се као дан почетка оружаног сукоба на територији Републике Хрватске, сходно члану 264 став 3 Закона о војсци Југославије, рачуна дан 17.08.1990. године. Након прегледа архивске грађе којом располаже Министарство одбране и Војске Србије нису пронађени подаци о датуму почетка оружаног сукоба на територији Грубишног Поља и Билогоре у Републици Хрватској. Здружене оперативна команда и надлежна организација Управе Генералштаба војске Србије извршиле су увид у архивску грађу којом располажу и нису пронашли документа или податке о операцији Хрватске војске која се одиграла у периоду од 31.10. до 04.11.1991. године на подручју југоисточне Билогоре познатије под називом „Откос 10”, али је пронађен дневни извештај од 03.11.1991. године. Из дела наведеног извештаја, за период од 28.10. до 04.11.1991. године, суд је утврдио да су 02.11. снаге МУП и ЗНГ Р. Хрватске продужиле са офанзивом против српског становништва посебно на простору јужних падина Билогоре на правцима: село Грађевац-Грубишно Поље-Иваново Село и село Левиновац-Миоковићево. Велики збег српског народа је у био у покрету према Звечеву (више хиљада грађана), а непријатељ је издао проглас за исељење српских села из Пожешке котлине.

Из извештаја МУП РХ ПУ Бјеловар о месту сахране покојног Петра Слијепчевића од 16.06.2010. године видљиво је да је Петар Слијепчевић, који је смртно страдао као цивил 31.10.1991. године у Раствцу за време одвијања ВРА „Откос”, сахрањен након смрти у засебну гробну јamu у школском дворишту у Раствцу без обележавања гробног места. У пролеће 1992. године су посмртни телесни остаци Петра Слијепчевића с простора школског дворишта у Раствцу премештени од стране радника Комуналног предузећа из Грубишног Поља на православно гробље поред некадашње цркве Светог Дмитра. Гробно место Петра Слијепчевића је обележено надгробним спомеником који се састоји од вертикалне мраморне плоче на којој пише „Овде почива Слијепчевић Петар 1925-1991.”, те водоравне бетониране површине посуте шљунком величине једног гробног места. Сахрањен је у сандуку, одевен у доњи веш, одело сиве боје (панталоне и сако), сипеле, чарапе и шешир.

Из записника о ексхумацији посмртних остатака покојног Петра Слијепчевића од 30.06.2010. године, записника проф. др сц. Јосипа Шкавића од 30.06.2010. године, те увидом у фотодокументацију са ексхумације утврђено да је тело покојног потпуно скелетирано, што значи да су у гробу пронађене само кости мртвог тела без имало остатака меких ткива и органа. Тело је извађено из гробног места које је обележено надгробним спомеником који се састоји од

вертикалне мермерне плоче на којој пише: „Овде почива Петар Слијепчевић 1925-1991”. У присуству истражног судије уклоњена је водоравна бетонирана површина на гробном месту, откопана је земља у гробу до распалог урушеног поклопца дрвеног сандука и остатци тела покојног Петра Слијепчевића су у целости уложени у пластичну вређу са којом је извађено из гроба. Приликом ексхумације у унутарњем цепу сакоа одела пронађена је особна карта и здравствена књижица на име покојног, чиме је потврђена истоветност мртвог тела, те није било потребно узимати узорке кости за ДНА анализу. Детаљним прегледом костура нису уочени знакови механичких озледа и не налазе се знакови стријелних озледа. Како на мртвом телу недостају мека ткива и органи, а кости су неозлеђене, то је узрок смрти остао непознат.

Иако идентитет посмртних остатака који су ексхумирани дана 30.06.2010. године није провераван генетичком – ДНК анализом, за суд није било спорно да је тога дана извршена ексхумација и преглед посмртних остатака Петра Слијепчевића. Ово стога што су посмртни остатци покојног извађени са познатог и обележеног гробног места где је по исказу сведока Ане Слијепчевић њен убијени супруг сахрањен, одећа у којој је сахрањен одговара деловима одеће која је пронађена и извађена из гроба, као и чињеница да су у цепу пронађена лична документа покојног Петра Слијепчевића. Уосталом ни међу странкама није било спорно да се ради о телесним остатцима Петра Слијепчевића нити је у том смислу било примедби странака.

Из налаза и мишљења сталног судског вештака специјалисте судске медицине др Ђорђа Алемпијевића од 24.03.2011. године суд је утврдио да прегледом посмртних остатака Петра Слијепчевића који су, с обзиром на протек времена од смрти до експертизе ексхумираних посмртних остатака (око 19 година), чинили искључиво елементи скелета без било каквих меких ткива, нису установљена оштећења за која би се могло тврдити да представљају повреде скелета настале услед дејства пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја. Због тога није могао извести поуздани закључак о узроку смрти Петра Слијепчевића. Међутим, имајући у виду опис предметног догађаја у коме је смртно страдао Петар Слијепчевић (исказ Ане Слијепчевић; тачка пет налаза), из кога произилази да је он „био погођен испод ребара”, то јест могуће у пределу трбуха, не може се искључити могућност да је његова смрт насиљна и да је наступила услед устрелне повреде (устрелних повреда) трбуха и трбушних органа чији канал (канали) нису на својој путањи имали коштане структуре.

На главном претресу вештак је остајући при свом писменом налазу и мишљењу објаснио да узрок смрти Петра Слијепчевић није могуће са сигурношћу установити, јер при прегледу посмртних остатака није било никаквих меких ткива нити органа, а на чврстим ткивима - костима нису констатоване никакве повреде које би се могле довести у везу са дејством пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја. Навео је да је, при изради основног налаза и мишљења, користио и друге податке у списима, пре свега исказ оштећене Ане Слијепчевић, која је описала да је Петар Слијепчевић био погођен испод ребара, па је дао закључак о могућем повређивању трбушних органа дејством ватреног оружја. Такво евентуално повређивање трбушних органа или крвних судова, трбушне дупље могло је довести до наступања смрти услед искрварења. Да би наступила смрт услед искрварења, односно због наглог губитка веће количине крви потребно је извесно време, што није у супротности

са исказом Ане Слијепчевић у погледу понашања њеног супруга након задобијања смртоносних повреда. Да би наступила смрт услед искрвављења потребно је да прође извесно време. Наиме, особа која задобије повреде трбушних органа и крвних судова трбушне дупље, почиње да крвари, већим делом се ради о унутрашњем крварењу када су у питању устрелине, пошто је сама рана на површини тела релативно мала, и потребно је извесно време да због губитка крви дође прво до клонулости, немоћи, затим губитка свести како губитак крви напредује односно смањује се количина крви у циркулацији и потом наступа смртни исход, што се уклапа опис догађаја Ане Слијепчевић, а који су уследили непосредно након рањавања њеног супруга. Закључио је да је смрт Петра Слијепчевића могла бити узрокована устрелином трбуха, због чега је дошло до повређивања трбушних органа или великих крвних судова трбушне дупље, али се то изводи из свих чињеница из списка предмета.

Медицински се не може апсолутно тврдити да је узрок смрти нешто друго, а не рана од ручног ватреног оружја, па се самим тим не може ни искључити, ако би се посматрали изоловано посмртни остаци без околности случаја. Међутим, посмртни остаци се посматрају у контексту предметног догађаја, на основу постојећих података, пре свега исказа очевица Ане Слијепчевић, која говори о повређивању покојног Петра Слијепчевић, о кратком временском интервалу између тог повређивања и наступања његовог смртног исхода, у ком исказу се описује, од медицинског лаика, понашање које је у принципу конзистентно са евентуално повредама трбушних органа, како је то већ објаснио, то се изводи закључак да је сасвим могуће да је његова смрт наступила услед повређивања из ватреног оружја. С друге стране, нејасно је како би се довела у временску везу његова смрт из неког хипотетичног природног узрока са предметним догађајем.

Након што је вештаку предочена фотодокументација са ексхумације на којима су приказани посмртни остаци Петра Слијепчевића са деловима одеће, вештак је објаснио да је проф. Јосип Шкавић у записнику детаљно описао одећу у којој су затечени посмртни остаци након ексхумације, и говори о томе да је одећа распаднута, што је логично с обзиром на протек времена од 19 година. Он у налазу не описује никаква оштећења у смислу рупичастих дефеката који би могли да се доведу у везу са дејством пројектила, али говори о распаднутој одећи, што указује на то да је та одећа доста оштећена због зуба времена. С друге стране, на фотографијама 7, 8 и 9 које приказују изглед посмртних остатака након што су извађени из вреће, видно је да је доста присутна трава. Дакле, тај леш је несумњиво био изложен дејству различитих природних фактора након сахрањивања, што је довело и до оштећења одеће, тако да конкретно није идентификовано неко посебно оштећење рецимо у нивоу ребарног лука које би се могло довести у везу са дејством пројектила, под условом да је одећа која је затечена на посмртним остацима приликом ексхумације била и одећа у којој се покојни Слијепчевић Петар налазио у моменту задобијања повреда критичном приликом. Без обзира на наведено, степен оштећења ове одеће према опису у обдукционом записнику је такав да се не може увек са сигурношћу утврдити да није било евентуалног рупичастог дефекта какав би настао на месту уласка пројектила испаљеног из ручног ватреног оружја, јер се обично ради о малим дефектима који дакле могу бити оштећени накнадно овим променама тканине у случају труљења, зуба времена и слично.

Након што је извршио увид у медицинску документацију за оштећену Ану Слијепчевић, вештак је објаснио да је из те документације видљиво да она болује од већег броја хроничних болести и то болести срца, поремећаја ритма, високог притиска које је дуготрајно стање, које је довело до промена на срчаном мишићу, затим инсуфицијенције бубрежне функције, оболења можданних крвних судова највероватније артеросклеротског порекла, што је у складу са њеним одмаклим животним добом од 77 година, те има дегенеративне промене на зглобовима оба кука и на зглобовима оба колена који су изражени у тешком степену. На основу свега закључио је да је Ана Слијепчевић жена у одмаклом животном добу, хронично болесна са тешким оболењима, те да с обзиром на таква оболења за њу даља путовања јесу здравствени ризик и представљају посебан физички, а самим тим и психички напор. Евентуални долазак у суд јој је отежан и представља напор, па измештање из њене природне средине, пењање уз степенице, је нешто што може да доведе до наглог погоршања неког од ових оболења, па евентуално и до наступања смрти. Уколико дође до погоршања срчаног ритма, скока притиска то може додатно оптеретити овакво њено срце, при чему се у таквој ситуацији може реаговати медицински, али би такво погоршање очигледно било провоцирано тим врстама манипулатије (превожењем, преношењем, довођењем и томе слично).

Суд је у потпуности прихватио налаз и мишљење судског вештака медицинске струке др Ђорђа Алемпијевића, дат како у писменом, тако и у усменом облику, који је оценио као аргументован, детаљан, свеобухватан, објективан, јасан и у свему у складу са правилима струке и вештине, оценивши да је исти у сагласности са писменим доказима које је суд извео.

Увидом у три фотографије означене бројевима 1, 2 и 3 које су на главном претресу достављене од браниоца видљиво је да се на њима налазе лица у маскирним униформама са белим опасачима, а окривљени [REDACTED] је, по сопственој изјави, лице са брковима и носи маскирну униформу са маскирном капом (качкетом) на глави и белим опасачем.

Из извештаја из казнене евиденције Министарства правосуђа Републике Хрватске - Управе за казнено право Одјела за казнене евиденције од 15.06.2010. године видљиво је да је окривљени неосуђиван. Међутим, на записнику о саслушању осумњиченог, дана 18.04.2010. године, окривљени је изјавио да је осуђиван због употребе ватреног оружја према полицији, да је казну издржао, а на главном претресу је, изјашњавајући се о томе, изјавио да је некада био осуђиван, али да не жељи „сада да се компромитује”. Суд је, имајући у виду наведено, покушао да утврди због ког кривичног дела је окривљени [REDACTED] осуђиван, на коју казну и да ли је казну издржао, међутим без успеха, јер је обавештен, од стране Министарства правосуђа Републике Хрватске Управе за Европску унију и међународну сарадњу да, према члану 85 Казненог законика Републике Хрватске у вези са чланом 492 Закона о казненом поступку, по протеку законом прописаних рокова по сили закона наступа рехабилитација под условом да учинилац није осуђен због новог кривичног дела, па се исти сматра неосуђиваним и свака употреба података о учиниоцу кривичног дела је забрањена. С обзиром на све наведено, јасно је да је окривљени [REDACTED] био осуђиван, о чему не говори само окривљени, већ и сведоци Миленко Стојић,

тада инспектор у СУП Грубишно Поље, који је у два наврата писао карактеристику за окривљеног ради пуштања на кућни допуст из затвора Стара Градишака (разбојништво и покушај убиства полицајца – отпор при хапшењу на затвор преко 10 година) и Жарко Вуковић, (због убиства полицајца био у затвору). Да је окривљени раније осуђиван, у крајњој линији, произилази из дописа Министарства правосуђа Републике Хрватске, с тим што суд, на овај начин, није био у могућности тачно да утврди због ког кривичног дела, када, на коју казну је осуђен и да ли је казну издржао.

Разматрајући надлежност овога суда, те да је одредбама члана 2, 3, 9 и 10 Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине прописано је да је Одељење за ратне злочине Вишег суда у Београду надлежно за вођење поступка за кривична дела, која су извршена на територији бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије, без обзира на држављанство учиниоца или жртве, а ради се између осталог о делима против човечности и међународног права, одређена у глави XVI Кривичног закона Савезне Републике Југославије (која дела су одређена такође, у глави XVI КЗ СФРЈ) и тешка кршења међународног хуманитарног права извршена на територији бивше Југославије од 01.01.1991. године, која су наведена у Статуту Међународног кривичног суда за бившу Југославију, због чега је за вођење овог поступка надлежан Виши суд у Београду – Одељење за ратне злочине.

Потребно је напоменути да је специфичност кривичног поступка који за предмет има кривично дело ратни злочин у томе да су предмет утврђивања, по правилу, догађаји који су се одиграли пре више од десет година, да након догађаја нису фиксирани материјални трагови или уколико јесу, нису сачувани, те су искази сведока често једно од главних доказних средстава. Стога је неопходно да се подробније анализира веродостојност ових исказа и поузданост чињеница које се из њих утврђују, имајући у виду разлике и противуречности и то како о околностима под којима су се одиграли догађаји и шта је претходило истима, тако и о лицима која су њихови учесници.

Кривично дело које је предмет овог поступка, учињено је пре двадесет година, сведоци су често и по неколико пута саслушавани у току свих ових година, те је немогуће очекивати да о појединостима догађаја, њиховој хронологији, чињеницама које су претходиле том догађају, те дешавањима након критичног догађаја, исказују на потпуно сагласан начин. По мишењу суда, управо би у великој мери сагласни искази упућивали на чињеницу да су сведоци усаглашавали исказе за потребе поступка, да су припремани. Протек времена од догађаја јасно доводи до немогућности да се исприча иста прича са истим детаљима, што значи да се могу заборавити или помешати неки детаљи самог догађаја, посебно они детаљи који ни по чему нису карактеристични да бих их сведоци памтили толико дуги временски период, али што не значи да је услед тога нужно обеснажено њихово сведочење о главним и одлучним чињеницама, те да не говоре истину, а ситне неподударности обавезно цео исказ чинити непоузданим. Суд је стога посветио посебну пажњу анализи исказа сведока не дозволивши да се, уколико се појави сумња у веродостојност и поузданост исказа сведока, то тумачи на штету окривљеног. У конкретном случају неопходно је имати у виду и чињеницу да постоји само један непосредни очевидац догађаја и то сведок Ана Слијепчевић, која може да се

изјасни о истом (осим наравно самог окривљеног), стим што постоје и сведоци Дарко Черни и Јосип Кисела, чија непосредна сазнања, у многоме надопуњују исказ сведока Ане Слијепчевић, чинећи тако заједно једну логичну, животну и јединствену целину. Ситне неподударности у исказима оштећене Ане Слијепчевић и сведока Чарног, па и сведока Јосипа Киселе због протека времена и неких детаља који нису карактеристични не доводе у сумњу њихов исказ, нити су га у том делу, који се односи на битне и одлучне чињенице, могле учинити непоузданим и неуверљивим.

Стога, суд закључује да разлике у исказима сведока при описивању детаља догађаја, посебно оних некарактеристичних да би се памтили дуги низ година не могу а priori да буду разлог за закључак да је целокупно сведочење одређеног сведока непоуздано или да је због закључка да је његово сведочење у односу на одређене чињенице непоуздано, то сведочење непоуздано и у односу на све друге чињенице. Из већ наведених разлога било је и ситуација када је суд прихватио, оценивши га као поуздан, исказ сведока у вези неких чињеница, иако се на његово сведочење о другим чињеницама није ослонио сматрајући да је исказ сведока у том делу непоуздан. Суд је приликом оцене веродостојности и поузданости исказа сведока највећу пажњу поклонио управо противуречностима у деловима исказа сведока о одређеним чињеницама у вези са критичним догађајем и ономе што је претходило истом, ценећи их како појединачно, тако и у вези са свим осталим доказима.

Наиме, ценећи исказе сведока, те на основу утиска који су они непосредно оставили на суд, могу се уочити разлике у исказима између појединачних сведока. Суд је у неколико случајева приликом испитивања сведока покушао да предочавањем исказа једног сведока другоме, као и одбрану окривљеног, па и предочавањем њихових сопствених исказа, који су дати у различитим интервалима, отклони одређене противуречности у њиховим исказима, али ови покушаји углавном нису уродили плодом, очигледно као резултат протека времена и свих поменутих околности, те је суд закључио да евентуално суочења и поновна испитивања сведока не би утицала на доношење другачијег закључка у односу на утврђивање релевантних чињеница. При томе, свакако треба имати у виду да се углавном ради о сведоцима који су саслушавани путем видео-конференцијске везе, а који живе у Републици Хрватској.

Међународна правна помоћ пружена је у складу са одредбама Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима закљученог 15.09.1997. године, а који је ступио на снагу 28.05.1998. године.

Одредбом члана 14 Закона о организацији надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, прописано је да ако није могуће обезбедити присуство сведока и оштећеног на главном претресу, њихово испитивање се може вршити путем видео-конференцијске везе.

Саслушање сведока путем видео-конференцијске везе обављено је на начин предвиђен одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и Другог додатног протокола уз ову

Конвенцију – члана 9. Свакако се ради о изузетку од начела непосредности предвиђеног у члана 352 ЗКП, али с друге стране оно га и поштује, јер се саслушање остварује путем техничке везе током суђења, где сви учесници у поступку могу да, у кривично-процесном смислу, остваре ону врсту процесне комуникације са сведоком која је иначе могућа када та лица дају исказ док су физички присутна у судници, као што је странкама било у потпуности омогућено постављање питања, с обзиром на то да се ради се о лицима са пребивалиштем у иностранству, који су из разлога немогућности или отежаног доласка или неспособности да приступе пред Виши суд у Београду – Одељење за ратне злочине, према својим наводима, одбили да дођу у Београд и прихватили да сведоче путем видео-конференцијске везе, а ради се о исказима сведока који су значајни за утврђивање чињеничног стања, тако да су, по оцени суда, задовољени сви критеријуми за прихватање оваквог начина саслушања сведока у конкретним случајевима.

Како одбрана није била сагласна са читањем исказа сведока Ане Слијепчевић, већ је предложила да се оштећена непосредно саслуша на главном претресу, веће овог суда је, на основу одредбе члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП, прочитao исказе оштећене Ане Слијепчевић дате на записницима сачињеним у Жупанијском суду у Бјеловару дана 29.04.2010. године и дана 21.07.2011. године, с обзиром на то да сведок - оштећена није била у могућности због старости и здравственог стања да приступи у суд да свој исказ, ни у Београд на главни претрес ни у Осијек ради испитивања путем видео-конференцијске везе. Ово је утврђено не само из службене белешке Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима овога суда од 31.05.2011. године, већ и увидом у приложену медицинску документацију за оштећену. При том је и вештак др Ђорђе Алемпијевић на главном претресу од 30.05.2011. године, а након што је извршио увид у медицинску документацију за оштећену, изнео мишљење да за оштећену, имајући у виду њену животну доб и тешка оболења, путовања јесу здравствени ризик и представљају посебан физички, а самим тим и психички напор, па јој је евентуални долазак у суд отежан. Наиме, измештање оштећене из њене природне средине (пењање уз степенице, превожење, преношење, довођење и томе слично) је нешто што може да доведе до наглог погоршања неког од њених оболења (погоршања срчаног ритма, скока притиска што може додатно оптеретити овакво њено срце), па евентуално и до наступања смрти.

Имајући у виду напред наведено суд је нашао да је долазак у суд оштећеној знатно отежан због њене старости и болести, због чега су испуњени законски услови да се њени искази прочитају, без сагласности странака, на основу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП.

Записници, који су прочитани, а који су сачињени пред судом друге државе и сачињени су по замолници у свему су узети и састављени у складу са законом, при чему је исказ од 21.07.2011. године дат у присуству заменика тужиоца за ратне злочине и у присуству брачноса окривљеног, који су имали могућност да активно учествују у њеном испитивању, а што је у складу са одредбом члана 251 ЗКП.

Оцењујући исказе, које је прочитao на основу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП, суд сматра да су дати пред судијом надлежног суда, то стога могу да се прочитају и користе, а ради се о исказима сведока оштећене који су дати јасно,

прецизно, па за овај суд и прихватљиво. Наиме, немогућност непосредног испитивања сведока је и услов да се записници о њиховим исказима прочитају на главном претресу у смислу одредбе члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП, али то не може бити разлог за оцену да њени искази због тога не могу бити поуздана основа за закључивање о веродостојности њених исказа у погледу околности и чињеница о којима су се изјашњавала. Овај доказ има исту доказну вредност као и сви други докази, па и они који су непосредно изведені, због чега га је суд ценио као и све друге.

Анализом и оценом свих изведеніх доказа, како појединачно, тако и у вези са осталим изведенім доказима, као и одбраном окривљеног, суд је на основу начела слободног уверења у оцени доказа о чињеницама, на основу одредби члана 18 и 352 ЗКП, закључио да је окривљени [REDACTED] извршио радње у време, на место и на начин како је то описано у изреци пресуде, те је одговоран за учињено дело.

Није спорно да је, у време извршења кривичног дела, на територији тадашње Републике Хрватске, која је формалноправно критичном приликом још била у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ) трајао сукоб који није имао карактер међународног сукоба, јер је Република Хрватска од међународне заједнице призната као самостална држава током 1992. године, при чему се као званични подatak о почетку оружаног сукоба на наведеној територији узима дан 17.08.1990. године, што произилази из дописа Министарства одбране РС – Војнобезбедносне агенције од 10.03.2010. године.

Међу странкама није била спорна чињеница је да се на ширем подручју Републике Хрватске, у том периоду водио оружани сукоб између јединица ЈНА и хрватских оружаних формација (ЗНГ, МУП РХ, Народна заштита). У контексту тог оружаног сукоба на подручју општине Грубишно Поље одвијао се сукоб између наведених хрватских оружаних формација и већином српског локалног становништва који се самоорганизовао у локалну ТО Грубишно Поље. На том подручју, где се налази село Раствоац, ЈНА није учествовала у оружаном сукобу са хрватским оружаним формацијама, већ је само наоружавала локално, претежно српско становништво. Задња линија јединице ЈНА је била на граници општина Грубишно Поље и Вировитица, одакле су се после изместиле а сукоби хрватских оружаних снага и ЈНА су били тек касније, на пакрачком ратишту. Ово је утврђено из исказа сведока Мађеруха, Вуковића и Стојића, чије исказе је суд у том делу прихватио као међусобно сагласне.

Да су у Територијалној одбрани Грубишног Поља, са српске стране, већином била лица српске националности утврђено је из исказа сведока Вуковић Жарка, па и самог окривљеног који је навео да су у паравојним српским формацијама били претежно домаћи Срби.

Из исказа сведока Алојза Фијале, Мађерух Златка, Зденка Павића, Поспишил Ивана, Ивана Франтале, Жељка Слијепчевића, Жарка Вуковића и Стојић Миленка, који се међусобно допуњују чинећи једну целину, произилази да је био у току унутрашњи оружани сукоб између јединица локалног становништва у којима је већином било лица српске националности

организованих и окупљених у Територијалној одбрани Грубишно Поље, с једне стране и хрватских оружаних формација – јединице Министарства унутрашњих послова Хрватске, Збора народне гарде и Народне заштите, с друге стране, а који је био у контексту и у вези са оружаним сукобом који се одвијао на ширем подручју тадашње Републике Хрватске (још у оквиру СФРЈ), које су хрватске оружане формације водиле са ЈНА.

Из исказа наведених сведока, који су били са обе зараћене стране, јасно је да је пре поменутог догађаја од 31.10.1991. године, и операције „Откос 10., био већи број оружаних сукоба и акција са обе стране, а које су имале за последицу велики број убијених и рањених, заробљавање бораца и цивила са обе стране, и на крају исељавање локалног становништва према зони доминације оне војске којој као народ припада. Све то је кулминирало предузимањем веће војне акције ширих размера – операције „Откос 10., која је захватила значајан део територије тадашње Републике Хрватске, како по ширини тако и по дубини, у којој је учествовало неколико хиљада војника, и која је као последицу имала жртве са обе стране, рањене, заробљене борце и коначно велики егзодус претежно српског становништва када је са тог подручја евакуисано више од 20 села. Имајући у виду напред наведено суд је мишљења да је овакав оружани сукоб био довољног обима и интензитета да би се могла применити правила међународног ратног права (Женевске конвенције).

Из исказа сведока Ане Слијепчевић и Черни Дарка утврђено је да је Петар Слијепчевић убијен чим су хрватске оружане формације ушли у Раствоац, 31.10.1991. године у преподневним часовима.

Из исказа сведока Ане Слијепчевић и Жарка Слијепчевића утврђено је да покојни Петар Слијепчевић у то време није био војно ангажован, да је био цивил српске националности. Овакав његов статус произилази из чињенице да није био наоружан, није имао униформу, нити је узео било какво учешће у непријатељствима, на било који начин. Напротив, тога јутра, када је убијен, био је у својој кући, доручковао је и спремао се да иде у поље да бере кукуруз. Сведоци Черни Дарко, Фијала Алојз и Франтал Иван навели су да према њиховим сазнањима покојни Петар Слијепчевић, кога су познавали од раније, није био војно ангажован. Као цивил сматра се заштићеним лицем у оружаном сукобу у складу са одредбама IV Женевске конвенције, те Допунског протокола о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II).

Суд је разматрајући статус окривљеног утврдио да је кривично дело извршио у време наведеног оружаног сукоба, при чему је окривљени [REDACTED] био припадник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље, значи припадник хрватске стране у сукобу. Чињеницу да је окривљени критичном приликом био припадник тада 57. самосталног батаљона Збора народне Гарде Грубишно Поље (касније 77. самосталног батаљона) суд је извео из саме одбране окривљеног, у ком делу ју је прихватио као искрену и уверљиву, а што је потврђено и исказом сведока Дарка Чернија и Ивана Франтала датог код истражног судије, који су сагласно навели да је окривљени био припадник 77. самосталног батаљона (иста јединица касније преименована), да је био наоружан и у униформи.

Имајући у виду наведено суд није прихватио исказе сведока Златка Мађаруха, Ивана Поспишила и Зденка Павића у делу у коме тврди да окривљени у време критичног догађаја није био припадник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде, већ да је био у војној полицији Грубишно Поље при команди града и да му нису били надређени, оценивши их у том делу као неубедљиве и неживотане, из разлога што су оповргнути одбраном самог окривљеног који је изричito навео да је од августа до краја децембра 1991. године био припадник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде, резервни састав, односно био је у једном од два одељења војне полиције при 57. самосталном батаљону, те да му је надређени у војној полицији био Дебић, а непосредни старешина, заповедник 57. самосталног батаљона је био Златко Мађерух, а ком делу његове одбране је суд поклонио веру као једино искреном и уверљивом, те поткрепљеном наводима сведока Дарка Чернија и Ивана Франтала, како је већ речено, а које наводе сведока је суд прихватио као међусобно сагласне и јасне. Суд је мишљења да су у том делу искази сведока Златка Мађеруха, Ивана Поспишила и Зденка Павића срачунати на то да избегну евентуалну сопствену одговорност, јер су били претпостављени окривљеном, када је као припадник 57. самосталног батаљона лишио живота цивила Петра Слијепчевића. Због свега тога, не желећи да буду доведени у било какву везу са окривљеним, да су му били надређени и то Златко Мађарух – заповедник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде, Мађарухов помоћник и руководилац акције напада на Раствовац Иван Поспишил и Зденко Павић – заповедник, су дали такве по оцени суда неприхватљиве и неуверљиве исказе, којима није поклоњена вера.

Из истих разлога нису прихваћени делови исказа сведока Мађеруха, Павића и Поспишила да није било претресања и улажења у кућу у Раствовцу. Да је тога дана, када је убијен Петар Слијепчевић, било „чишћење села Раствовац“ утврђено је из исказа сведока Чернија, Киселе, Фијале и Франтала, који говори и о „чишћењу села Трглава“. Сведок Черни је објаснио на који начин се то радило, по наредби да се прочешља село, улазило се у куће да би видели кога има, па ако су унутра цивили окрене се и изађе напоље. Овакви искази су по мишљењу суда уверљиви, логични и за суд прихватљиви, јер је крајње неживотно да се приликом освајања терена и заузимања неке територије не улази у објекте по дубини заузете територије и не проверава да ли у њима има непријатељских снага.

Суд је ценио одбрану окривљеног који није признао извршење кривичног дела које му је стављено на терет изјавивши да није убио Петра Слијепчевића, те да критичном приликом није улазио у село Раствовац, па ни у кућу породице Слијепчевић, па тако дату одбрану суд није прихватио оценивши је као неуверљиву, неживотну, неискрену и срачунату на избегавање кривичне одговорности. Наиме, његова одбрана оповргнута је пре свега исказом сведока Черни Дарка чији исказ је суд у највећој мери ценио као јасан, логичан, уверљив, па му је као такав поклонио веру. Исказ сведока Черног у много чему је сагласан са исказом сведока Јосипа Киселе (место поласка у акцију, начин уласка у Раствовац – у паровима, задатак акције – чишћење терена) као и са исказом оштећене Ане Слијепчевић (да је у присуству његове супруге убио Петра Слијепчевића). Како током поступка ничим није потврђена тврдња окривљеног да је био у сукобу са сведоком Черним, то је суд нашао да сведок

Черни није имао разлога да неосновано терети окривљеног, па је његовом исказу суд поклонио веру.

Суд је прихватио исказ оштећене Ане Слијепчевић, очвица убиства њеног супруга, која је детаљно (иако је протекло 20 година) описала како је убијен Петар и начин на који се понашао његов убица. Она ниједног тренутка није именовала окривљеног [REDACTED] као убицу њеног супруга већ је, крање искрено, говорила о „особи који је убио њеног супруга”, изјавивши при томе да га је тада први пут видела и да га не може препознати. Њена сазнања о окривљеном [REDACTED] као особи која је убила Петра Слијепчевића потичу из периода после извршеног кривичног дела, када је чула да се о томе прича по селу. Њен исказ сагласан је са извештајем МУП-а Хрватске о местима где је први и други пут сахрањен покојни Петар, записницима са ексхумације, као и налазом и мишљењем вештака др Ђорђа Алемпијевића, а допуњује се са исказом сведока Черни Дарка, који је у време убиства чуо пуцње из куће Слијепчевића, да је у присуству његове супруге убијен човек, што му је окривљени сам рекао. Због свега тога суд је у највећем делу поклонио веру исказу оштећене Ане Слијепчевић јер је њен исказ ценио као искрен, логичан, животан и веродостојан.

Исказ сведока Кисела Јосипа, који је суд у највећој мери прихватио као логичан и уверљив, не само да је по много чему сагласан са исказом сведока Чернија већ је сагласан и са и сказом оштећене која је оставила капу убице њеног мужа на улици, а коју капу је управо нашао сведок Кисела и сутрадан питao окривљеног [REDACTED] да ли је капа његова, при чему сведок Кисела и оштећена на исти начин описују ту капу (сиво-зелене боје). Разлике у исказима између оштећене и сведока Киселе, у погледу тога ко је шта коме рекао после овог догађаја, нису били од утицаја на доношење одлуке у овој кривичноправној ствари па их суд посебно није ни образлагао, а разлике су, по мишљењу суда, последица протека времена. Ово посебно стога што је суд током поступка безуспешно покушавао да предочавањем исказа једног сведока другом, отклони разлику.

Уопште искази наведених сведока се у много чему преплићу, надовезују и допуњују и на тај начин дају једну складну и логичну целину. Сведоци Черни и Кисела наводе где је био окривљени и шта је радио непосредно пре поласка у акцију, сведок Черни објашњава кретање окривљеног од поласка са пункта до уласка у кућу Петра Слијепчевића, из исказа оштећене утврђено је шта се тачно дешавало у кући, а Черни сведочи о разговору са окривљеним и његовом понашању по изласку из куће, да би на крају сведок Кисела узео капу која је окривљеном испала у кући, коју је оштећена изнела и сутрадан покушао да ту исту капу врати окривљеном.

Одбрана окривљеног да критичном приликом није улазио у село Раствоац и да није учествовао у акцији, већ се налазио на пункту војне полиције на излазу Ивановог Села који су обезбеђивали, није прихваћена будући да је контрадикторна првенствено са исказом сведока Дарка Чернија из којег је јасно утврђено да је окривљени учествовао активно у предметној акцији, а такви наводи окривљеног нису ничим поткрепљени. Одбрану окривљеног да је у то време обезбеђивао пункт код Ивановог Села чак не потврђују ни сведоци

одбране Златко Мађерух, Иван Поспишил и Зденко Павић, који су навели да окривљени није имао никакве везе са пунктом већ да је окривљени требало да обезбеђује дубину територије и да чува заповедништво града, штавише нико од њих није знао где се уопште тог дана тачно налазио окривљени, осим сведока Иван Поспишила који мисли да је видео окривљеног на пункту код Ивановог Села, непосредно пре напада, одакле је била полазна тачка напада на Раствовац, а што је у сагласности са исказима сведока Дарка Чернија и Јосипа Киселе да су са тог пункта сви заједно кренули у акцију.

С обзиром на наведено, по оцени суда сведоци Мађерух, Павић и Поспишил су се оваквим наводима трудили да искључе присуство и активно учешће окривљеног у наведеној акцији тврдећи да он није био у њиховој јединици, а све из страха од евентуалне сопствене одговорности, а што је учињено на крајње неуверљив и несигуран начин.

Насупрот одбрани окривљеног сведок Дарко Черни је објаснио да је управо окривљени ушао у прву кућу с десне стране у Раствовцу, а то је кућа породице Слијепчевић, из које је чуо пуцње, а када је окривљени изашао рекао му је да је убио човека у присуству његове супруге. То се поклапа и са исказом оштећене која је објаснила да је наоружан и униформисан војник ушао тога дана у њихову кућу и у њеном присуству, рафалом у тело убио њеног супруга, а затим напустио кућу. Том војнику је испала капа коју је она оставила на путу, а ту капу је пронашао Кисела Јосип.

Окривљени чак негира да га је било ко, па и сведок Кисела, питао било шта у вези са капом, што је у супротности са исказом Кисела Јосипом чији исказ је суд у том делу прихватио.

Имајући у виду напред наведено, одбрана окривљеног да тога дана није био у Раствовцу и није убио Петра Слијепчевића оцењена је од стране суда као нелогична, неуверљива, противна наведеним исказима, па је као таквој суд није поклонио веру.

Да је Петар Слијепчевић погођен из оружја рафално са више хитаца испод ребара којом приликом је задобио повреде, од којих је преминуо потврђено је из исказа оштећене коју је описала и Петрово понашање након рањавања, пре него што је издахнуо, а што је у сагласности са мишљењем вештака медицинске струке др Ђорђа Алемпијевића који није искључио могућност да је смрт Петра Слијепчевића насиљна и да је наступила услед устрелне повреде (устрелних повреда) трбуха и трбушних органа испод ребара чији канал (канали) нису на својој путањи имали коштане структуре. Такво евентуално повређивање трбушних органа или крвних судова, трбушне дупље могло је довести до наступања смрти услед искрварења, па је потребно извесно време да због губитка крви дође прво до клонулости, немоћи, затим губитка свести услед губитка крви и потом наступа смртни исход, што се уклапа у опис догађаја Ане Слијепчевић, а који су уследили непосредно након рањавања њеног супруга.

Исказе сведока Дарка Чернија и Јосипа Киселе суд је у највећој мери прихватио као истините, животне, логичне и међусобно сагласне, а који заједно

са исказом оштећене Ане Слијепчевић дају животно логичну целину и једну потпуnu и објективну слику критичног догађаја. Наиме, ови сведоци су уверљиво сведочили о догађајима којима су били присутни, стварима и чињеницама које су им лично познате, и то онолико колико се сећају. Чињеница је да сведоци Дарко Черни и Јосип Кисела нису давали потпуно идентичне исказе приликом саслушања, али су по мишљењу суда те разлике разумљиве и нормалне, јер се ради о неким мање важним и карактеристичним детаљима, а уједно би требало имати у виду и протек времена од критичног догађаја од скоро двадесет година, те да су први искази дати након деветнаест година од критичног догађаја.

Чињеница је да су се у својим исказима сведоци Дарко Черни и Јосип Кисела у погледу неких мање важних и карактеристичних детаља изјашњавали различито посебно у погледу тога какву капу је носио окривљени, које боје, да ли је имао капу и поткапу или само капу, да ли ју је носио на глави или ју је држао у руци, да ли је сам сведок Черни носио цивилну одећу или је носио униформу. При том, када су сведоку Чернију предочене одређене чињенице о којима се различито изјашњавао, он због протека времена није могао да опише капу који ју окривљени држао, односно више није био сигуран да је имао поткапу (мисли да јесте), што све говори у прилог томе да је дуг временски период од критичног догађаја учинио своје, па се са сигурношћу не може да се сети појединих, вероватно за њега, мање важних детаља, чак их се уопште не сећа ни након предочавања.

Суд сматра да протек времена од скоро двадесет година свакако доводи до тога да сећање бледи, да се многи детаљи догађаја заборављају, поготово они некарактеристични, па се не може очекивати да се сваки пут исприча иста прича са истим детаљима и да све околности случаја и детаље сведок памти толико дуги низ година. С друге стране, због тих неподударности око неких детаља који очигледно нису карактеристични не може се обезвредити сведочење сведока и посумњати у поузданост, истинитост и веродостојност њихових исказа, тим пре што су се о битним и кључним чињеницама изјашњавали доследно и категорично, описујући догађај онако како су они запамтили да се одиграо, које чињенице са другим изведенним доказима чине складну и логичну целину. Наиме, именовани сведоци нису имали ни разлога да окривљеног неистинито повезују са делом које му се ставља на терет и да га на било који начин неосновано повезују са догађајима у којима није учествовао нити да га терете. Чињеница је и да је одбрана током целог поступка покушала да оспори кредитабилитет сведока Дарка Чернија наводећи да сведок има разлога неосновано да терети окривљеног, јер га је окривљени „тукао као вола” пошто је избегавао своје обавезе као припадник Народне заштите и јер су у сукобу. Међутим, сведок је на главном претресу од 30.05.2011. године, када је давао свој исказ путем видео-конференцијске везе, децидно изјавио да није у завади са окривљеним и да није било физичког сукоба између њих двојице. Ово је сагласно и са исказом сведока Франтал Ивана који је изјавио да нису били у сукобу, док сведок Кисела не зна за наводни сукоб.

Суд је имао у виду наводе оштећене Ане Слијепчевић у односу на то какву је униформу, капу и какво оружје окривљени носио критичном приликом, али је имао у виду да је она старија жена која се бави пољопривредом, па није ни дужна да зна каква је војна униформа, као ни врсте оружја. Она је описала догађај онако како га се сећа, при чему треба имати у виду протек времена, те да

је дала први исказ након деветнаест година од критичног догађаја. А што се тиче њених навода који се односе на опис окривљеног и да ли је окривљени био сам на улици кад је изашао из њене куће суд је мишљења да се наведено може приписати сасвим извесно протеку времена и трауми и стресу које је оштећена очигледно доживела, а услед које није била у могућности да јасно опажа, а без обзира на наведено њен исказ је ипак у битним и кључним деловима који се односе на опис свеукупног дешавања поуздан, будући да је поткрепљен и сагласан исказима сведока Дарка Чернија и сведока Јосипа Киселе, те материјалним доказима у списима, који дају једну објективну слику догађаја, онако како се одиграо.

Чињеница је да се оштећена Ана Слијепчевић у погледу неких других некарактеристичних детаља изјашњавала различито, посебно у вези догађаја који су се одиграли касније, на које се позива одбрана, да ли је оштећена или ћерка видела окривљеног [REDACTED] код комшије након два месеца од критичног догађаја, али су те разлике по мишљењу суда нормалне, јер се могу се помешати чињенице, што се све може се приписати протеку времена (од двадесет година) и животној доби оштећене која сада има 77 година, те услед тога и лошијем квалитету сећања. Међутим, постојање неподударности око неких детаља који очигледно нису карактеристични и каснијих догађања, не значи да оштећена не говори истину и не умањује значај њеног исказа.

По оцени суда нису од утицаја на доношење другачије одлуке ни наводи оштећене који се односе, те да ли је чула од сведока Киселе ко је убио њеног супруга или је било обрнуто, а имајући у виду исказе сведока Дарка Чернија и Јосипа Киселе. А с обзиром на наведено није ни нужно да се сведок Кисела и оштећена суочавају на наведене околности, посебно што је безуспешно покушано предочавањем исказа једног сведока другом да се отклоне разлике.

Исто тако ни делови исказа оштећене, које истиче одбрана, који се односе на то да је „православац убио православца” и који се односе на приче да је оштећена чула од других ко је убио њеног супруга суд није посебно ценио, јер нису од утицаја на другачију одлуку суда, имајући у виду изведене доказе.

Суд није прихватио исказе сведока Мађеруха, Павића и Поспишила да Народна заштита није учествовала борбеним акцијама, па ни у предметној акцији, већ да су их само користили као водиче на непознатом терену, јер то није имало основа у изведеним доказима које је суд прихватио. Наиме, не само да је сведок Дарко Черни навео да је учествовао у акцији као припадник Народне заштите, која јединица је припадала 57. самосталном батаљону ЗНГ већ у прилог томе говори и сведок Иван Франтал да је као припадник Народне заштите учествовао у акцији „чишћења” села Трглава, истог дана кад је било „чишћење” Растовца, а које су биле у склопу операције хрватских формација под називом „Откос 10”. У крајњој линији и сведок Јосип Кисела је у тој акцији учествовао очигледно као цивилно лице, пошто је навео да није био ни у каквој јединици и да је ишао уместо свог сина од кога је узео и пушку. Из наведеног јасно произилази закључак да су припадници Народне заштите учествовали у предметној акцији, а у којој је и погинуо један њен припадник. При том апсурдно делују наводи сведока Златка Мађеруха и Ивана Поспишил да су припаднике Народне заштите користили само као извиђаче који познају терен, из разлога што су припадници јединица које су учествовале у акцији већином припадали локалном становништву, због чега је нелогично им је потребан водич

да им покаже пут из једног села у друго суседно село које је удаљено свега пар километара (пут из Ивановог Села у Раствоац).

Суд је ценио исказе сведока Желька Слијепчевића, Вуковић Жарка и Стојић Миленка у односу на инкриминисани догађај, али их није посебно образлагао, јер наведени сведоци нису имали непосредних сазнања о убиству Петра Слијепчевића, већ се ради о посредним доказима базираним на каснијим препричавањима, па их у наведеном делу није посебно ни ценио. Сведоци су имали више сазнања о целокупној ситуацији на том подручју, почетку оружаних сукоба, о оружаним формацијама итд., па је њихове исказе у погледу тих чињеница оценио као јасне, уверљиве и у складу са сазнањима која сведоци имају.

Суд није прихватио део исказа окривљеног да је у време извршења кривичног дела изгледао и носио униформу, капу и наоружање управо онако како је то приказано на три фотографије које су достављене од стране одбране на последњем главном претресу. Ово стога што је, износећи своју одбрану окривљени навео да је за време обављања службе на punkту у Ивановом Селу носио маскирну зелено-смеђу униформу са белим опасачем и француску плаву капу, беретку, због чега је суд нашао да исте фотографије нису из периода критичног догађаја, јер на фотографијама окривљени на глави носи маскирну капу (какчет), а не плаву беретку.

Након свих изведенih доказа суд је на несумњив начин утврдио да је окривљени дана 31.10.1991. године у преподневним часовима, у селу Раствоац, општина Грубишно Поље, у Републици Хрватској, тада у саставу бивше Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ), као припадник хрватских оружаних формација – 57. самосталног батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље, кршећи правила међународног права за време оружаног сукоба, који се тада одвијао на том делу Републике Хрватске између хрватских оружаних формација у које су спадале јединице Министарства унутрашњих послова (МУП) Хрватске, Збора народне гарде (ЗНГ) и Народне заштите (НЗ) с једне стране и припадника Територијалне одбране (ТО) Грубишног Поља у којој су већином била лица српске националности са друге стране, те истовремено у контексту оружаног сукоба на ширем подручју Републике Хрватске, а који није имао карактер међународног сукоба, између хрватских оружаних формација и јединица Југословенске Народне Армије (ЈНА), противно члану 3 став 1 тачка 1а) IV Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949. године („Службени лист ФНРЈ“ број 24/50) и члана 4 став 1 и став 2 тачка а) Допунског протокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II), („Службени лист СФРЈ“, Међународни уговори број 16/78), извршио убиство цивилног лица Петра Слијепчевића, који није учествовао у непријатељствима, у односу на кога се мора поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољне дискриминације засноване на верској или етничкој припадности, на тај начин што је приликом акције „чишћења“ села Раствоац, које су спроводиле хрватске оружане формације, униформисан и наоружан ушао у кућу породице Слијепчевић, где је у присуству његове супруге Ане Слијепчевић, лишио живота Петра Слијепчевића, лице друге националности, испаливши му у тело више хитаци из ватреног оружја,

Суд је у оквиру својих законских овлашћења делимично изменио чињеничне наводе оптужнице у делу који се односи на ознаку батаљона чији је окривљени [REDACTED] био припадник у време критичног догађаја прецизирајући да је био припадник 57. самосталног батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље, с обзиром на то да наведено неспорно произилази из одбране самог окривљеног, те исказа сведока Златка Мађеруха, Зденка Павића, тадашњих заповедника и припадника 57. самосталног батаљона и Ивана Поспишила, заповедника прве сатније 57. самосталног батаљона Збора народне гарде. Исто тако, суд је изменио чињечне наводе оптужнице прецизирајући да је у тело Петра Слијепчевића испаљено више хитаца, а имајући у виду исказе оштећене Ане Слијепчевић, која је навела да је у њеног супруга испаљено више хитаца из ватреног оружја, те да је био погођен испод груди, што је поткрепљено и налазом и мишљењем судског вештака медицинске струке др Ђорђа Алемпијевића. Суд је приликом измене чињеничних навода оптужнице водио рачуна да се креће у границама оптужног акта и да не прекорачи оптужбу.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, а ценећи психички однос окривљеног према извршеном кривичном делу, суд је закључио да је окривљени био свестан свог дела, те да је хтео његово извршење, то јест био је свестан да на наведен начин лишава живота цивила, који није учествовао у непријатељствима, те је поступио у тој намери, из чега произилази да је кривично дело извршио са директним умишљајем као обликом виности, при чему окривљени не мора бити свестан да својим поступцима крши правила међународног права, с обзиром на то да повреда међународног права у опису предметног кривичног дела представља објективни услов за постојање инкриминације.

Подводећи утврђено чињенично стање, као и психички однос окривљеног према извршеном кривичном делу под правну норму, односно вршећи правну квалификацију, суд је закључио да се у радњама окривљеног стичу сва субјективна и објективна обележја извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ), јер се ради о најблажем закону који се у конкретном случају мора применити, па како нису постојале околности које би искључиле његову кривичну одговорност, суд га је огласио кривим.

Кривично дело из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) врши онај ко кршећи правила међународног права за време рата, оружаног сукоба или окупације нареди да се изврши напад на цивилно становништво, насеље, поједина цивилна лица или лица онеспособљена за борбу, који је имао за последицу смрт, тешку телесну повреду или тешко нарушавање здравља људи; напад без избора циља којим се погађа цивилно становништво; да се према цивилном становништву врше убиства, мучења, нечовечна поступања, биолошки, медицински или други научни експерименти, узимање ткива или органа ради трансплантије органа, наношење великих патњи или повреда телесног интегритета или здравља; расељавање или пресељавање или присилно однародњавање или превођење на другу веру; присилјавање на проституцију или силовања; примењивање мера застрашивања и терора, узимање талаца, колективно кажњавање, противзаконито одвођење у

концентрационе логоре и друга противзаконита затварања, лишавање права на правилно и непристрасно суђење; присиљавање на службу у оружаним снагама непријатељске сile или у њеној обавештајној служби или администрацији; присиљавање на принудни рад, изгладњивање становништва, конфисковање имовине, пљачкање имовине становништва, противзаконито и самовољно уништавање или присвајање у великим размерама имовине које није оправдано војним потребама, узимање незаконите и несразмерно велике контрибуције и реквизиције, смањење вредности домаћег новца или противзаконито издавање новца, или ко изврши неко од наведених дела.

Под ратним злочином подразумевају се разни облици нечовечног поступања са одређеним категоријама лица за време рата или у вези са ратом, чиме се крше правила међународног права и он представља тешке повреде норми међународног ратног и хуманитарног права, како уговорног, тако и обичајног, а обавеза инкриминисања оваквих повреда предвиђена је пре свега Женевским конвенцијама од 12.08.1949. године и Допунским протоколима уз наведене конвенције. Одлуком Народне скупштине бивша ФНРЈ је 1950. године ратификовала све четири Женевске конвенције, а одредбе ових конвенција као и Допунских протокола, инкорпориране су у домаће законодавство.

Да би се радило о кривичном делу ратног злочина против цивилног становништва из члана 142 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ), а не о неком другом кривичном делу из ове главе кривичног закона, неопходно је да је у време и у месту извршења дела постојало стање рата или оружаног сукоба. У смислу одредаба међународног права сматра се да оружани сукоб постоји када се прибегава оружаној сили или постоји оружано насиље у дужем трајању између органа власти и организованих наоружаних група или између таквих група унутар државе. Неспорно је, како је већ наведено, да је на територији тадашње Републике Хрватске, која је формалноправно критичном приликом још била у саставу тадашње Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ) трајао немеђународни оружани сукоб, при чему се као званични подatak о почетку оружаног сукоба у Хрватској узима дан 17.08.1990. године, те да се критични догађаји који је предмет оптужнице одиграо у време оружаних сукоба на територији тадашње Републике Хрватске, између припадника хрватских оружаних формација у које су спадале јединице Министарства унутрашњих послова Хрватске, Збора народне гарде и Народне заштите, с једне стране и припадника српске Територијалне одбране Грубишног Поља у којој су већином била лица српске националности, с друге стране, (а истовремено у контексту оружаног сукоба на ширем подручју Републике Хрватске, између хрватских оружаних формација и јединица Југословенске народне армије), приликом акције по називом „Откос 10” коју су спроводиле хрватске оружане формације у склопу које је дошло до „чишћења” села Раствовац, при чему је окривљени био припадник хрватских оружаних формација – 57. самосталног батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље.

Ценећи природу овог оружаног сукоба, који се водио између наоружаних формација на страни српског и хрватског народа у оквиру бивше СФРЈ, по мишљењу суда, радило се о унутрашњем оружаном сукобу који је био довољног обима и интензитета да би се могла применити правила међународног ратног права садржана у члану 3 Женевске конвенције поступању са грађанским

лицима за време рата (IV Женевска конвенција) који се односи и на сукобе који немају међународни карактер и који обавезује сваку од страна у сукобу, да у случају оружаног сукоба који избије на територији једне од страна уговорница, примењује одредбе овог члана, као и правила Допунског пропокола уз Женевске конвенције о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба (Протокол II). Члан 3 је заједнички за све четири Женевске конвенције и применљив је на оружане сукобе уопште.

Кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) подразумева да је учинилац предузео барем једну од инкриминисаних радњи које су постављење у закону алтернативно, а уперене су против добара заштићених одредбама међународног уговорног права, као и обичајним правом, односно против живота, телесног интегритета оштећених, слободе, имовине и других основних права грађана. Осим тога, неопходно је и да се предузетим радњама крше правила међународног права. У конкретном случају, суд је утврдио да је окривљени кршило одредбе Женевске конвенције о заштити грађанских лица за време рата од 12.08.1949 године (IV Женевска конвенција), и Допунског пропокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународних оружаних сукоба од 08.06.1977. године (Протокол II).

Тако је одредбом члана 3 став 1 тачка 1а Женевске конвенције о поступању са грађанским лицима за време рата (IV Женевска конвенција) од 12.08.1949. године, предвиђено да ће се у случају оружаног сукоба који нема карактер међународног сукоба према лицима која не учествују непосредно у непријатељствима, подразумевајући ту и припаднике оружаних снага који су положили оружје и лица онеспособљена за борбу услед болести, рана, лишења слободе или из било којег другог узрока, поступати у свакој прилици човечно, без икакве неповољније дискриминације засноване на раси, боји коже, вери или убеђењу, полу, рођењу или имовном стању или било ком другом сличном мерилу и у том циљу забрањени су у свако доба и на сваком месту према горе наведеним лицима, између осталог, повреде које се наносе животу и телесном интегритету, нарочито све врсте убиства, осакаћења, свирепости и мучења (тачка а).

Одредбом члана 4 став 1 Допунског пропокола уз Женевске конвенције од 12.08.1949. године о заштити жртава немеђународног оружаног сукоба (Протокол II од 08.06.1977. године) предвиђено је да сва лица која не узимају директно учешће или која су престала да учествују у непријатељствима, без обзира на то да ли је њихова слобода била ограничена или не, имају право да њихова личност, част и убеђење и верско убеђење буду поштовани, те да ће у свим приликама бити хумано третирани, без икакве дискриминације, те је забрањено наређивати да не сме бити преживелих. Ставом 2 тачка а) истог члана, одређено је да против лица поменутих у ставу 1 остају забрањена у свако доба и на сваком месту, између осталог, насиље над животом, здрављем и физичким или менталним благостањем људи, нарочито убиство и окрутно поступање као што су мучење, сакаћење или било који облик телесне казне.

На основу свега напред наведеног несумњиво је утврђено да је окривљени као припадник хрватских оружаних формација – 57. самосталног

батаљона Збора народне гарде Грубишно Поље, значи хрватске стране у сукобу за време операције хрватских оружаних формација под називом „Откос 10” приликом „чишћења” села Раствоац извршио убиство цивила који није учествовао у непријатељствима, а који у смислу наведених одредаба има статус заштићеног лица предузео наведену радњу која представља кршење правила међународног хуманитарног права, с обзиром на то да у смислу тих правила убиство представља само умишљајно лишење живота оштећеног, а конкретне радње су учињене са умишљајем.

Имајући у виду да је у конкретном случају покојни Петар Слијепчевић био друге (српске) националности, па тако сматран потенцијалним припадником супротне стране у сукобу, потом околности под којима се критични догађај одиграо („чишћење” села од стране хрватских оружаних снага) за све предузете радње постојали су разлози етничке природе, који су управо у вези са оружаним сукобом који је у том периоду постојао на територији Републике Хрватске, и у коме је окривљени [REDACTED] био припадник хрватске стране у сукобу. Евидентно је да је постојала корелација између предметног кривичног дела и оружаног сукоба. У прилог томе, говори и чињеница коју истиче оштећена Ана Слијепчевић – да је окривљени униформисан и наоружан ушао у кућу српске породице Слијепчевић тражећи „четнике”.

Утврђујући све околности из члана 41 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) који утичу да казна буде већа или мања, суд је од олакшавајућих околности на страни окривљеног ценио породичне прилике, да је ожењен и отац петоро деце, његову животну доб, а од отежавајућих околности је ценио побуде из којих је убио Петра Слијепчевића, околности под којима је дело извршено када без разлога насиљно улази у туђу кућу, виче и баца на кауч старијег человека који га ничим није угрозио и онда га хладнокрвно убија само зато што једруге етничке припадности оставивши га смртно рањеног да у сопственој кући на свом кревету искрвари до смрти, те његову ранију неспорну осуђиваност, очигледно не због истоврсног кривичног дела.

Одлучујући о врсти и висини кривичне санкције, суд је закључио да се сврха изрицања кривичне санкције из члана 5 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) и сврха кажњавања из члана 33 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) у конкретном случају може постићи изрицањем казне затвора у трајању од 12 (дванаест) година, у коју казну му је на основу одредбе члана 50 Кривичног закона Савезне Републике Југославије (КЗ СРЈ) урачунао време проведено у притвору почев од 18.04.2010. године па надаље, с обзиром на то да је закључио да само оваква казна затвора може бити адекватна санкција којом ће се остварити како генерална тако и специјална превенција, а имајући у виду тежину кривичног дела, настале последице, као и степен кривичне одговорности окривљеног.

Суд је одбио предлоге одбране да се из списка предмета издвоје записници о саслушању сведока Јосипа Киселе, Дарка Чернија, Ивана Франтала, Алојза Фијале и Ане Слијепчевић (од 29.04.2010. године), који су дати пред Жупанијским судом у Бјеловару као неосноване. Као разлог за издавање бранилац је навео да је истрага вођена против НН починиоца због кривичног дела ратни злочин, а није се знало који је чињенични опис, па он као бранилац

није могао присуствовати испитивању сведока. За разлику од браниоца, суд сматра да су предметни записници сачињени на законом прописан начин у законитом поступку пред надлежним државним органом - истражним судијом надлежног суда, у присуству Жупанијског државног одвјетништва, при чему су сведоцима претходно предочена њихова права и обавезе предвиђене законом. Међународна првна помоћ пружена је у складу са одредбама Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима од 15.09.1997. године, а на основу замолница овог суда за пружање међународне правне помоћи у истражном поступку против окривљеног ██████████ због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 Кривичног закона Савезне Републике Југославије, а по којима је надлежни суд у Републици Хрватској поступио достављајући записнике о саслушању. При том су сведоци Јосип Кисела, Алојз Фијала, Дарко Черни и Иван Франтал на главном претресу навели да су пред Жупанијским судом у Бјеловару давали исказе у кривичном поступку против окривљеног ██████████, с тим што је сведок Иван Франтал навео да му је речено да је окривљени непознат, при чему су сви сведоци изјавили да су давали исказ у вези са критичним догађајем, убиством Петра Слијепчевића, а које чињенице су им биле познате пре давања исказа, те су поновили своје исказе на претресу. Исто тако, оштећена Ана Слијепчевић је на записнику сачињеном у Жупанијском суду у Бјеловару дана 21.07.2011. године навела да је већ раније давала исказ пред тим судом, те да је било тако како је рекла, а из оба записника је видљиво да се само изјашњавала у вези са критичним догађајем, убиством њеног супруга Петра Слијепчевића.

Одбијено је извођење доказа читањем поднеска Министарства одbrane Загреба од 18.07.2011. године, који предлог је бранилац дао на главном претресу од 19.09.2011. године, као сувишан и без утицаја на утврђено чињенично стање. Наиме, достављени поднесак није био у оригиналу, па евентуално прибављање оригиналног поднеска довело би до непотребног одувожења кривичног поступка и не би имало утицаја на другачије пресуђење у овој кривичноправној ствари. Циљ извођења овог доказа је дискредитовање сведока Черни Дарка који је изјавио да је био заповедник одреда Народне заштите. Да је сведок Черни заиста био заповедник Народне заштите Ивановог Села говори не само наведени сведок већ је то потврдио и сам окривљени ██████████ изјавивши да су њих двојица имали сукоб када је он као заповедник Народне заштите напуштао положај па им је због тога «свима јебао мајку, тукао их је и чувао је њихове гузице, а побуњени Срби су их побили и требало је да их остави да их све побију».

Одбрана је предложила да се у допуни поступка као сведоци саслушају Ђука Цвијић и Фрањо Франтал, на околности какве су повреде видели на телу Петра Слијепчевића, Ивица Дебић који може имати сазнања о кретању и радњама окривљеног на дан инкrimинисаног догађаја с обзиром на његову улогу у војној хијерархији - старешина Збора народне гарде у зони Грубишног Поља, који је био одговоран за војну полицију; те Миле Мартиновић који је био у истој јединици са окривљеним током трајања ратних догађања, а који би могао да каже која су његова сазнања о месту и улози окривљеног у операцији „Откос“ и где се налазио критичном приликом. Суд је одбио као сувишне предлоге да се као сведоци саслушају Ђука Цвијић, Фрањо Франтал, Ивица Дебић и Миле Мартиновић, имајући у виду утврђено чињенично стање и околности на које би се саслушавала предложена лица. Наиме, околности на

које је требало саслушати Ђуку Цвијића и Фрању Франтала су неспорно утврђене из исказа очивица догађаја Ане Слијепчевић и налаза и мишљења вештака, док су околности на које би евентуално били саслушавани Ивица Дебић и Миле Мартиновић такође неспорно утврђене током поступка, а из исказа сведока Черни Дарка. Суд је оценио да би саслушањем наведених лица као сведока довело до непотребног одуговлачења кривичног поступка и не би довело до бољег разјашњења ове кривично-правне ствари или до промене неспорно утврђеног чињеничног стања, тим пре што предложени сведоци нису очевици догађаја. Поред тога, бранилац окривљеног је навео да би Ивица Дебић и Миле Мартиновић „могли имати“ нека сазнања, што значи, да не морају да имају било каква сазнања, при чему је, на наведену околност, чињенично стање неспорно утврђено.

Исто тако, суд је одбио предлог одбране да се на главном претресу непосредно саслуша као сведок оштећена Ана Слијепчевић, имајући у виду да јој је знатно отежан долазак у суд због старости и болести, како је већ образложено, због чега су били испуњени услови за читање њених исказа на основу члана 337 став 1 тачка 1 ЗКП. Као разлог за инсистирање на непосредном саслушању оштећене бранилац је навео његову жељу да се оштећена коначно суочи са окривљеним и да га препозна као извршиоца наведеног кривичног дела, при чему је браниоцу више пута скренута пажња да је оштећена већ на свом првом саслушању дана 29.04.2010. године навела да не може да препозна окривљеног, с обзиром на протек времена.

На основу члана 206 став 2 ЗКП суд је оштећену Ану Слијепчевић ради остваривања имовинскоправног захтева упутио на парницу, с обзиром на то да подаци кривичног поступка нису пружили поузданог основа за пресуђење у том делу, а такво утврђивање имовинскоправног захтева довело би до одуговлачења кривичног поступка.

На основу члана 193 и 196 ЗКП суд је обавезао окривљеног да на име трошкова кривичног поступка плати укупан износ од 37.637,61 динара, а како је то наведено у изреци пресуде, ценећи да плаћањем наведених трошкова неће бити доведена у питање егзистенција окривљеног, нити лица која је по закону дужан да издржава, а имајући у виду дужину трајања и сложеност овог кривичног поступка, као и имовно стање окривљеног.

Приликом доношења овакве одлуке, суд је имао у виду и друге изведене доказе, као и наводе странака, али је с обзиром на несумњиво утврђено чињенично стање, наведене законске прописе, као и заузето правно становиште суда, закључио да исти нису од битног утицаја на евентуално другачије пресуђење у овој кривично-правној ствари.

ЗАПИСНИЧАР
Славица Јевтић

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Растко Поповић

Растко Поповић

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба
Апелационом суду у Београду, а преко овог суда,
у року од 30 дана од дана пријема
писменог отправка пресуде.